JóPajtás

2021. VI. 3.

75. évf., 19. szám

Horgászlányok diadala a nyitányon

Kék vagy, de akad nálad kékebb is

Szerelem és randizás

Fotó: Buzás Mihály

Hanák Vanessza

Ára 50 dinár

Kék vagy, de akad nálad kékebb is

A kékbálna nem is annyira kék, mint amennyire a környezetszínek miatt látszik annak. Persze, neve is sugallja, hogy nem vörös. Nem árt tudni, hogy a világ legnagyobb állatáról van szó. Nemcsak a most élők között nincs nála nagyobb, hanem a dinoszauruszok korában sem volt vele versenyképes. Megnőhet harminc méter hosszúra, testsúlya akkor húsz termetes elefántnak felel meg.

Ha valami ennyire kék, vagy ugyanennyire más színű, akkor hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy távoli egzotikus vidék lényéről van szó. A kék meztelencsiga azonban a közeli szomszédságból való, élőhelye a Kárpátokban van. A meztelencsigáknak nem sok rajongójuk akad, ez az állat ráadásul naaaagyon kék, és naaaaagyra is nő. Hossza gyakran eléri a 16, nyújtózkodva a 20 centit is.

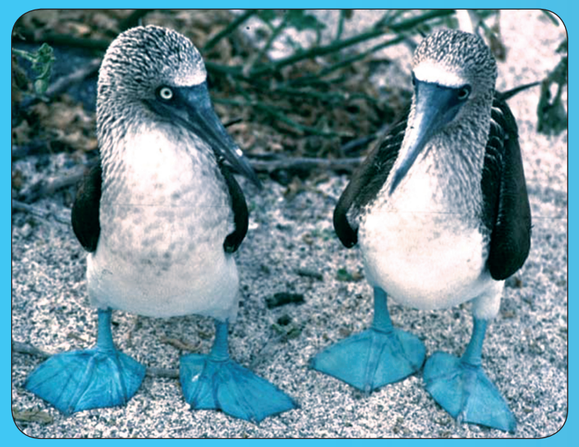

Valóban a korzóra indultatok ebben a csúf lábbeliben? Hihetetlen! De biztosam mindenki jól megnéz majd benneteket. De áruljárok el, ki szedett rá bennetek, hogy ilyent húzzatok fel? Micsoda?! Galá... hogyishívjákon... a Galápagos-szigeteken most ez a divat? És kik vagytok ti? „Mi vagyunka kéklábú szulák!”

Ezek a papagájok Brazília északkeleti részéről származnak, de a természetben már vagy húsz éve senki sem találkozott velük, ezért kihaltnak nyilvánították őket. Most a vadasparkokban szaporított egyedekkel igyekeznek újranépesíteni a vadont, ahonnan ezek a madarak származnak. A munkában szakemberek egész sora vesz részt. De nem lett volna egyszerűbb nem kiirtani a madarakat?

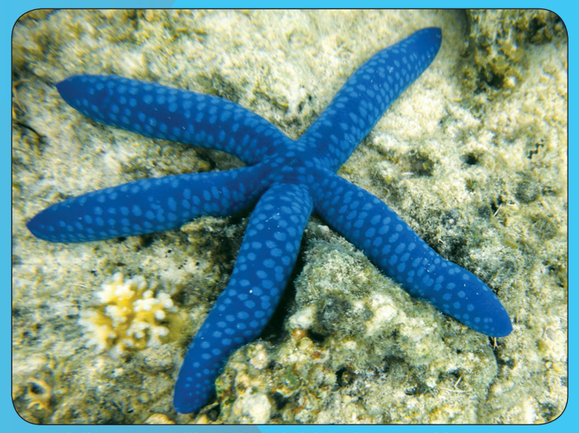

A kék tengeri csillag a hozzánk közeli tengerekben nincs. Legközelebb a Vörös-tengerben van, de nem vörös, ott is kék.

Azt mondják, olyan, mint egy giccses porcelánfigura. Hagyjuk rájuk, nem értenek hozzá! Ez a jégmadár, és ő a mi madarunk. Alig nagyobb a verébnél, és mint a nyíl, úgy vágódik a vízbe, hogy halat fogjon. És fog is, mert halon kívül mást nem eszik.

Ahol sárga, ott sárga; ahol piros, ott piros; és ahol kék, ott kék. Szóval színpompás madárról van szó. És ez a madár is a miénk, ő a gyurgyalag. Nagy rovarok zsákmányolására szakosodott, ebben rendkívül ügyes.

A kék nyílméreg békának a neve sokat elárul, de félrevezető is. A Dél-Amerikában élő aprócska, legfeljebb 4,5 centis béka bőrének méregváladékával kenik a bennszülöttek a nyilaikat. A bőkkenő, hogy a mérget nem a béka állítja elő, hanem a rovarok, amelyekkel táplálkozik, a breki csak halmozza ezeket.

A kék szilva akkor piros, amikor zöld. Valahogy így. A zöld gyíknál nincsenek ilyen bonyodalmak, ez az állat zöld. Csupán a hímeknél fordul elő, hogy fejük bekékül. Persze, nem azért, mert valaki odakoppintott nekik. Nászszínekről van szó, párzási időben viselnek ilyent a gyíklegények.

A kék marlin a nagy halakra pályázó horgászok kedvence. Azoké, akiknek nemcsak a hal mérete a fontos, hanem zsákmányolásának körülményei is. A horogra akadt kék marlin – akárcsak a rokon fajok is – látványosan kiugrik a vízből, miközben szabadulni akar a horogról. Csak futólag mondjuk, hogy ilyen hallal, méghozzá rendkívül naggyal küzdött a regényben Santiago, Hemingway öreg halásza.

Egy pótvizsgakérdés: Milyen színű a kékcsőrű récének a csőre? Vigyázzatok, cseles kérdésről van szó! Ennek a madárnak csupán hímjei viselnek ilyen látványos csőrszínt, de ők is csak párzási időben. Úgy tűnik, ennél a fajnál erre a színre buknak a tojók. Nálunk is előfordult valamikor, de minden bizonnyal kihalt.

A farka és feje piros, de a teste túlnyomórészt kék. Meg a neve is. Ez a maláj kék korallkígyó, amely Közép-Ázsia erdeiben él. Vékonyka, legfeljebb másfél méteres. Élénk színéi azonban azt jelentik, hogy mérgező. Pedig főként éjszaka aktív, amikor színeiből semmi sem látszik. Ami érdekes, szinte kizárólag kígyókkal táplálkozik. A mérge rendkívül erős, gyorsan ható idegméreg.

Buzás Mihály

Hadaró Ancsi

Majdnem elfelejtettem nektek elmesélni, hogy milyen jó kis murit csaptunk a múltkor Hajninál. Már csomó filmben láttam, hogy a főhősök pizsamabulit tartanak a barátnőikkel, barátaikkal, de eddig sosem jött össze, hogy részt is vegyek egy ilyen mókában. A tavaszi szünet éppen kapóra jött, előre kidolgoztam a „puhítási" haditervet, már ami anyáékat illeti, és rövid győzködés után megengedték, hogy szombaton megszervezzük az év legjobb estéjét.

Ami ehhez szükséges: nyugodt környezet (lehetőleg szülők nélkül), a legmenőbb pizsamád, rengeteg kaja, csomó társas, a kedvenc filmjeid és zenéid, ízlés szerint smink, videojáték, vagy egyéb szórakoztató dolgok.

Ahogyan elképzeled: összegyűltök valamelyikőtök szobájában, felváltva falatoztok csipszet és fagyit, nem tör rátok senki, álmodoztok pasikról/csajokról, matracokon szörföztök a lépcsőházban, reggelig fenn maradtok, bömböl a zene hajnalig.

Ahogyan lezajlik: a szülők hallani sem akarnak róla, hogy egyedül maradjatok a lakásban, az össze-vissza evéstől fél órán belül megfájdul a hasatok, mivel a matracos ötlet nem kivitelezhető telefonbetyárkodásba kezdtek, de lebuktok, és senki sem találja viccesnek a klasszikus „Kiss lakás? Akkor vegyen nagyobbat" poént. Szelfizés közben véletlenül a live-ot indítjátok el, így már nem csak mi röhögünk magunkon, hanem a világháló is rajtunk nevet. Végül a rengeteg elektromos kütyü, meg a hangulatfények kicsapják a biztosítékot, a szomszédok mérgesek, ti pedig megszeppenve ágyba bújtok. Este 10-kor.

Összegzés: Tervek ide, megvalósítás oda, ezt a pizsamaparty-t még sokáig emlegetni fogjuk.

Yayoi Kusama: Pötty-mánia (2002)

Volt már olyan, hogy valamit annyira szerettetek, hogy csak arra tudtatok gondolni? A képen egy úgynevezett „rögeszmés művész" Yayoi Kusama alkotása szerepel. A képeiben és az installációiban az a különleges, hogy elsősorban pöttyöket használ rajtuk, tehát ez a rögeszméje. A japán művész alkotásai ötvözik a pop artot és a minimalizmust. Ez azért is érdekes, mert a pop-art a popkultúra termékeiből merít, a minimalizmusban pedig az alkotók a lehető legkevesebb eszköz és anyaghasználattal igyekeznek műalkotásaikat létrehozni.

EZTFILÓZDKI!

Tudom, hogy semmit sem tudok!

Szókratész különleges filozófus volt, módszerét a mai napig sok iskolában alkalmazzák. A filozófus nem előadásokat tartott, hanem kérdésekkel, társalogva tanított, idegenekkel és barátaival hosszú beszélgetésekbe bocsátkozott arról, hogy mi helyes és helytelen, milyen a jó, ideális társadalom és kielégítő élet. Ezek nem heves viták voltak, Szókratész nem is adott tanácsokat partnereinek arról, hogy miként éljék az életüket. Sőt, a filozófus gyakran hangoztatta (később elhíresült mondatát), hogy ő valójában semmit sem tud, beszélgetőtársai válaszaira csak további kérdésekkel reagált. A folytonos visszakérdezéssel Szókratész segített a partnereinek abban, hogy megkérdőjelezzék saját álláspontjukat, figyeljenek gondolataik logikai hibáira, ami segítette mindkét felet a véleményeik, meggyőződéseik megértésében.

Az egyik beszélgetésében, Szókratész egy fiatal fiú gondolatait tette próbára.

– Én tudom, hogy mit jelent az igazság és az igazságtalanság. – mondta egy fiú.

A filozófus gondolkodott, majd a következő feladat elé állította a fiút.

– Ha tudod, mit jelentenek ezek a fogalmak, akkor mondd meg, hogy a hazugság és a lopás igazságos vagy igazságtalan cselekedet?

– Természetesen igazságtalan! – vágja rá az ifjú.

Ez a válasz csak újabb kérdéseket ébresztett Szókratész fejében.

– Értem, és vajon mit gondolsz arról, hogy egy tábornoknak igazságos-e megtéveszteni egy ellenséges hadsereget?

A fiú felülvizsgálta álláspontját, majd azt mondta:

– A megtévesztés akkor igazságos, ha ellenségeinkkel szemben végezzük, és nem a barátainkkal szemben.

Szókratész tovább gondolkodott, majd így szólt:

– Gondold meg azt az esetet, ha egy tábornok hazudik bajtársainak azért, hogy növelje az önbizalmukat. Elképzelhető, hogy akkor igazságos hazudni?

A fiú a sok kérdés hallatán teljesen elkeseredett. Úgy tűnt számára, hogy minden válasza csak további problémákhoz vezet, és már nem is biztos abban, hogy érti, mi is az igazságosság.

Mit gondolsz Szókratész kérdező módszeréről? Szerinted segített Szókratész a fiúnak?

Tóth Tamara

Van egy olyan újság, amit csütörtökönként kapunk az iskolában, a neve: Jó Pajtás.

Sok érdekességet tartalmaz az állatvilágról, a természetről. A tudományos rovatok sem maradhatnak ki. Számomra legérdekesebb a vicces oldal és, tetszik még a csillagászat is. Örülök, amikor rajzaim, fogalmazásaim bekerülnek a lapba.

Nagyon kedveljük az újságot.

Kecskés Benedek, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Beszélgetés a jövő művészeivel

Harmadszor is a petőfiseké a vándorserleg

Tizenkilencedik alkalommal szervezte meg május 17-én az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete a vajdasági szintű, a Magyar Nemzeti Tanács által kiemelt jelentőségű és a Szerbiai Oktatási Minisztérium által is elismert találkozót, az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjét, amelyen a kisdiákok az idén is fogalmazás, versírás, szavalás, képzőművészet, színjátszás, szólóének, versmondás a magyar nyelvet környezetnyelvként beszélők részére, prózamondás, szép beszéd és általános műveltségi teszt kategóriákban mérhették össze tudásukat.

2015-ben, 2017-ben, de az idén is a legjobbnak az óbecsei Petőfi Sándor iskola tanulói bizonyultak. Most az iskola tizenegy tanulója ért el első, második, harmadik helyezést, illetve különdíjat, név szerint: **Szöllősi Csenge, Horváth Miksa, Gál Noémi, Varró Tódor, Bada Mia, Gál Adrienn, Hódi Zsófia, Ferenc Orsolya, Hódi Lúcia, Koncz Villő** és **Koncz Antónió**. A legsikeresebb iskola kapta a vándorserleget. Ez igazán szép eredmény, ugyanis összesen 38 vajdasági iskola 460 diákja mérte össze tudását, rátermettségét.

Az iskolába **De Negri Ibolya,** az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke személyesen hozta el a vándorserleget, amely mellett le is fényképezkedtek a díjazottak.

A gyerekekkel arról beszélgettünk, hogyan is készültek erre a rangos versenyre, meg mi mindennel foglalkoznak még, mik a terveik. Jövőre is ott lesznek-e az ÁMV-n?

Az elsős **Csenge** rajzolt, második helyezést ért el a versenyen.

– Virágoskertet rajzoltam, piros tulipánt, meg százszorszépet.

A másodikos Miksa szavalt, ő harmadik helyezést ért el.

– Örültem a harmadik helyezésnek, Varró Dániel *Miért üres a postaláda mostanában* című versét szavaltam.

A nyolcadikos **Noémi** már sok szavalóversenyen ért el szép eredményt. Jól szerepelt a Himnusz, a Szózat szavalóversenyeken…

– Most Horváth István *Tornyot raktam* című versét szavaltam, s második helyezést értem el. Tervem, hogy bejussak a gimnáziumba, ahol továbbra is szavalok, s ott leszek majd a KMV- n.

Tódor is szavalt már több versenyen, de ez alkalommal prózát mondott: Horvát Balázs *Nagyfati és unoka* című elbeszélését. Harmadik helyezést ért el.

Győztesek a vándorserleggel

A hetedikes **Mia** a szép beszéd versenyen lett első.

– Nagyon örülök, hogy sikerült harmadszor is elhozni a vándorserleget, ugyanis nekem fontos, hogy az iskolám büszke legyen rám. Nagyon örültem az első helyezésnek, s megköszönöm a tanár úrnak, hogy benevezett, hogy ott lehettem ezen a rangos versenyen. Már kiskorom óta sokat olvasok, így bővült a szókincsem, igyekszem szépen kifejezni magam. Minden Harry Potter-könyvet kiolvastam, meg kedvelem Fekete István műveit, a Tüskevárat, a Téli berek című regényeket… A tervem, hogy beiratkozzam az óbecsei Közgazdasági Középiskolába, aztán meg Újvidéken a jogi egyetemen folytatom a tanulmányaimat.

Az „énekesek" is jól szerepeltek: Az alsósok közül **Adrienn** 2., **Zsófia** 3., **Orsolya** 3. helyezést ért el.

A negyedikes **Orsolya** elmondása szerint már négyévesen énekelt a Scola Cantorum énekkarban.

– Ötévesen már fölléptem a Szólj, síp!, szólj! népzenei versenyen. Már tavaly is szerettem volna menni az ÁMV-re, de a járványhelyzet miatt elmaradt. A dalt a tanító néni ajánlotta: Túl a szivárványon, Óz a nagy varázslóból Dorothy dalát énekeltem. Nekem nagyon tetszik. Mivel járok néptáncra is, így nem volt nehéz, a mozdulatokat is könnyen megtanultam. Károlyi Andrea zenetanárnő és a tanító néni foglalkozott velem. Nagyon örültem a harmadik helyezésnek. Jövőre ismét megyek az ÁMV-re.

Az ötödikes **Villő** különdíjas.

– Most is, mint mindig, népdalokat énekeltem. Már negyedszer vettem rész a ÁMV-n. Én is voltam már több vetélkedőn, a Szólj, síp!, szólj! népzenei versenyen is, s aranyminősítést kaptunk. Nagyon szeretek énekelni, jövőre ismét megyek az ÁMV-re.

A hatodikos **Lúcia** is már sok vetélkedőn vett részt.

– Népdalokat énekeltem. Eddig én is négyszer voltam már az ÁMV-n díjazott, de ennek a 3. helyezésnek is örülök. Jövőre ismét ott leszek.

Első lett a nyolcadikos **Antónió**, kiemelt aranyminősítést érdemelt.

– Eddig hatszor voltam az ÁMV-n, s szólóéneklésben mindig első helyezést értem el. Hol zongorán, hol hegedűn kísértem magam. Sokat jelent nekem ez az első helyezés, ugyanis ez is hozzájárult a továbbtanulásomhoz: a szabadkai zenei középiskolában folytatom a tanulmányaimat, aminek nagyon örülök. Szeretnék jövőre a KMV-n énekelni.

Gratulálunk nemcsak a diákoknak, hanem a fölkészítő tanítóknak, tanároknak: **Kéringer Piroskának, Csernyák Szilviának, Molnár Sóti Irénnek, Ferenci Tündének, Szűcs Budai Engelbertnek és Károlyi Andreának.**

Koncz Erzsébet

9. JÓ PAJTÁS LIGA

Horgászlányok diadala a nyitányon

A szajáni csatornapartról indult útjára kishorgászaink nyári versenysorozata

Mérsékelt napsütés és szélcsend fogadta kishorgászainkat a szajáni csatornaparton kialakított új versenypályán. Eddig jól hangzik, a vízjárás azonban tett róla, hogy ne legyen minden ideális. Erős volt a sodrás, és zavaros volt a víz. Mintha az áradó Dunán kellett volna horgászni, nem pedig egy nyugodt csatornán. Csakhogy kishorgászainknak meg csapatvezetőiknek tudásából bőven futja arra, hogy ilyen körülmények között is legyen zsákmány. Volt is, minden résztvevő fogott halat.

A versenyzők világában köztudott, hogy a pályaszéleken a legjobb a zsákmány, ha pedig erős a sodrás, akkor a pálya alvége ad legtöbb halat. Persze, ha az ott horgászó érti a szakmát. A pálya alvégére két lányka került, a temerinieknek versenyző újvidéki Maja Roguljić, valamint bácsföldvári Hanák Vanessza az óbecsei csapatból. És parádés, rendkívül ügyes horgászással lekörözték a mezőny. Vanesszáénál gazdagabb zsákmányt csak a 14+ korosztályban versenyző, számottevő tapasztalattal rendelkező óbecsei Szabó Márk mutatott fel. A nagycsoportban a lányok alkotta péterrévei csapat diadalmaskodott, a kiscsoportban pedig az óbecsei Pisztráng csapata. Fontos megemlíteni, hogy a kiscsoportban szektorgyőzelmet aratott a szajáni Muntyán Lázár, a verseny legfiatalabb résztvevője.

Buzás Mihály

Maja Roguljić

Hanák Vanessza

Kiss Emma

Komár József

Pataki Márk

A péterrévei „fiúcsapat”: Vadnai Noémi, Kiss Emma, Kalapos Kitti, Horváth Emese, Csávity Molnár Lúcia

A művészet mindenkié

Újvidéken megnyílt a nyolcadikosok kiállítása

Butterer Kiss Márta

Milyen a jó tanár? A ti iskolátokban is biztosan van kedvenc tanárotok, akit azért szertettek, mert érdekes feladatokat ad, mert jó a tantárgya, jól magyaráz, kedves, vagy éppen nem néz oda, amikor a puska előkerül az asztal alól vagy a tolltartóból.

Butterer Kiss Márta tanárnőt nagyon sok diákja kedveli, és a múlt évben Szerbia egyik legjobb tanárjává is választották. Nem csoda tehát, hogy tele van ötletekkel, amivel naponta színesebbé teszi diákjai életét. Az egyik ilyen érdekes ötlete a napokban valósult meg, amikor is *A nyolcadikosok művészeti kalandjai a távoktatás ideje alatt* címmel szervezett kiállítást az újvidéki Petőfi Sándor iskola végzős diákjainak alkotásaiból a székvárosi Gyermekművelődési Központban.

A tanárnő szerint fontos, hogy elismerjék a diákok ügyességét és szorgalmát.

Gyülvészi Karolina alkotása

– A nyolcadikosok egész évben fantasztikusan dolgoztak. A hetedik és nyolcadik osztályban egész évben csak online zajlott az oktatás, és minden feladatot nagyon szépen teljesítettek. Úgy vélem, megérdemelték, hogy a munkáikat kiállítsuk a nagyközönség számára is.

■ **Honnan jötten az inspirációk a feladatokhoz?**

– Már 33 éve dolgozom ebben a szakmában, de a távoktatás során nekem is még kreatívabbnak kellett lennem. Minden évben megvannak azok a tananyagok, amiket át kell vennünk a diákokkal és ahhoz kell idomulnunk, de mint tanár és mint képzőművész, fontosnak tartom, hogy újításokat vigyek be minden évben. Az online térben nehezebb volt tanítani. A képzőművészetben nem elég csak szóban bemutatni a dolgokat. Volt, hogy nem volt megfelelő videoanyag egy-egy leckéhez, akkor az egyetemisták segítségével készítettünk olyan felvételeket, amelyekben bemutatjuk a különböző technikákat, ezzel igyekeztünk a többi tanárnak is segítséget nyújtani. Együtt másztuk meg a tanárokkal és a diákokkal ezt a hegyet, vagyis az online oktatást...

■ **A művészeti tantárgyak az iskolákban sokszor háttérbe szorulnak, miért fontos hogy időt szakítsunk rá a hétköznapokban is?**

– A művészet feltöltődés, az ember lelki eledele. Zene nélkül én például nem tudnék élni, mindennap muszáj meghallgatnom valamit, ami inspirál. Én most is azért dolgoztam ilyen keményen, mert tudtam, hogy a gyerekeknek is szüksége van arra, hogy egy kicsit kikapcsolódjanak.

A tanárnő elmondta továbbá, hogy külön öröm számára, hogy sok diája szeretett volna művészeti pályára továbblépni és sokaknak sikerült is a felvételi a képzőművészeti középiskolába.

Tot Bardák Anasztázia munkáit az animefilmek világa ihlette

Gyülvészi Karolina két képet állított ki a kiállításon. Az egyik képén egy híres festményt alakított újra és formálta a saját stílusára, a másik alkotáson pedig a kezükre festett állatokat, formákat személyeket fotóztak. Karolina elmondta, hogy az online rajzórákat is nagyon élvezte, de azért az élő szót ez nem tudja helyettesíteni.

– Az otthoni alkotás nehezebb volt, mint az iskolában, mert nem tudtunk egyből kérdezni a tanárnőtől, csak a Classroomon keresztül. Könnyebb élőben, de a végére mindannyian belejöttünk. A tanárnő nagyon sok anyagot és prezentációt küldött, mert tudta, hogy sok mindenre képesek vagyunk. Nagyon kreatív feladatokat adott a tanárnő és nagyon élveztem őket.

Karolina elmondta még, hogy a rajz mellett a biológia és a földrajz volt a kedvenc tantárgya, és bár nem művészeti iskolában tanul tovább, hanem gimnáziumban, az alkotás szeretete továbbra is megmarad.

Anđela Galić műve

Tot Bardák Anasztázia 44. helyen került be a Bogdan Šuput Képzőművészeti Középiskolába a nemrég megtartott felvételin, ami egy nagyon szép hely, a jelentkezők számához viszonyítva. Mint elmondta, Márta tanárnő segített neki, hogy felkészüljön a felvételire és véleménye szerint nélküle nem sikerült volna.

– A művészet számomra azért érdekes, mert kiszámíthatatlan, mindenhol itt van körülöttünk. Például a Jó Pajtás-logót is valakinek el kellett készítenie, kiválasztania a betűtípust, a színt. Ez is művészet.

■ **Miket tanultatok még a rajzórákon?**

– Nagyon sokat tanultam, érdekes volt, barátokat is szereztem a rajzórákon. Márta nagyon segítőkész volt, mindent elmagyarázott és én csak vele gyakoroltam a felvételire.

■ **Miket állítottál ki a mostani kiállításon?**

– A telefonon kellett manipulálnuk, átalakítanunk képeket. Engem az egyik anime, az Evangelion ihletett meg. Én voltam a saját modellem a képeken, és azokat a karaktereket választottam ki, akikkel azonosulni tudtam.

Komáromi Dóra

Petra Tomašević alkotása

Zabhegyező

A léggömb elrepül...

...azután valahol földet is ér. A ballagási szezon – még ha a járvány miatt megszorításokkal is – de beindult. Ilyenkor a színes léggömbök eregetése szinte már mindenhol bevett szokás. De vajon belegondolunk-e abba, hogy ezek a héliummal teli gumilabdák és szalagjaik, ahogyan feljutnak a levegőbe, onnan vissza is fognak érkezni? A szántóföldre, egy tóba, egy fa tetejére fognak pottyanni. Abban pedig mindenki egyetérthet, hogy ezeknek ott semmi keresnivalójuk sincs.

Hosszú ideje folyamatosan napirenden van a környezetvédelem, sokat beszélünk róla, de valahogyan mégsem teszünk ellene sokat. Az eldobható maszkok helyett használunk-e inkább moshatót? A boltban műanyag zacskó helyett előkerülnek-e bevásárlószatyrok? Az már a jelen, a mi életünk, a ti életetek problémája is, hogy vajon ellep-e bennünket nyakig a szemét. Hogy ti és leendő gyermekeitek tiszta levegőt fognak-e belélegezni, hogy tiszta ivóvízhez jutnak-e.

Ennek kapcsán fel is vetettük a nyolcadikosoknak tavaly, hogy lufieregetés helyett miért nem ültetnek az osztályok fát. Sajnos az ötlet süket fülekre talált, a többségnek nem lett volna ellene kifogása, de volt, akinek szinte könny szökött a szemébe, hogy elmarad a valóban tetszetős, ám mindössze 2-3 percig tartó látványosság az általános iskolai búcsúztatón.

Ez mindössze egy csepp lenne amúgy is a (szemét)tengerben – legyintenek erre sokan. A szlogenek sokszor üres, semmitmondó frázisok csupán. De léteznek olyanok is, amelyeket érdemes megfontolni. Az egyik úgy hangzik, hogy „Gondolkodj globálisan (világszinten), cselekedj lokálisan (helyben)." Valóban létezik az egyéni felelősségvállalás, az alulról szerveződés, a sok kicsi sokra megy elve.

Kicsivel több mint egy hónapja volt a Föld napja, már is elfeledkeztünk volna róla?

Herédi Károly

A kiállítás június 7-éig tekinthető meg a székvárosi Gyermekművelődési Központban.

Iskra Paskulov munkája

Jusztika igazsága

Fiúk

Valamelyik nap láttam Bettit a barátjával, Dénessel hazafelé sétálni. Olyan szépen néztek ki együtt! Már több mint egy éve járnak. Szerintem tényleg szeretik egymást, és ez olyan szép dolog... Tudjátok ez nem olyan járás, mint mikor Baby, Ági, vagy Niki, a „népszerű" lányok az osztályunkból összejönnek valakivel. Szerintem ők csak azért csinálják, hogy menőnek tűnjenek. Már egy csomó fiúval jártak, Bettinek meg Dénes az első barátja. Bár szerintem, ha hatodikos vagy hetedikes valaki, még kissé korai ez a nagy járás, de hát nem mindenki úgy gondolkodik mint én... A múltkor anyával is beszélgettünk erről. Meséltem neki, hogy már Reni is jár egy fiúval, aki ráadásul tizenkilenc éves. Anya egy pillanatig csak némán nézett rám. Egy kicsit meglepődött. Hát, nem csodálom. Én is így voltam, mikor először hallottam ezt Cécitől. Persze most gondolhatjátok, hogy ez az egész csak pletyka, de nem az. Én is láttam Reni barátját. Együtt mentek haza a suliból. Igaz, hogy én nem tizenkilencnek néztem azt a fiút, bár az biztos, hogy legalább középiskolás, mert nem ismerem még látásból se, és idősebbnek tűnt Reninél. Kb. fél éve, hogy így láttam őket, de úgy tűnik még mindig együtt vannak, mert Reni Facebook-profilján közös képük van fenn, ráadásul pont egy olyan, amin megcsókolják egymást. Reni egyébként nem tartozik kifejezetten a „menő" lányok közé. Egész hatodikig az egyik legjobb tanuló volt az osztályban, kifogástalan magaviselettel, és még matekversenyekre is járt. Tulajdonképpen elég kedves lánynak tartom, és soha nem volt semmi gondom vele. Még az sem zavart soha, hogy Ági legjobb barátnője, pedig érte aztán igazán nem vagyok oda. Mármint Ágiért. Reninek egyébként ebben az évben eléggé leromlott az átlaga. Persze nem rossz tanuló azért most sem, de az előző évekhez képest elég gyönge. Mostanában nem nagyon érdekli semmi. Matekversenyekre sem jár, pedig azt eléggé szerette. Na, de hogy visszatérjünk az előző témához, arról is meséltem anyának, hogy pár könyvben már olvastam olyat, hogy sok lány már tizenhárom, tizennégy évesen lefekszik valakivel, de a mi osztályunkból szerintem azért még Baby sem tenne ilyet. Erre anya keserűen elmosolyodott és azt mondta: „És Reni tizenkilenc éves barátja? Szerinted, ha nagykorú barátod van, az nem akar lefeküdni veled? De igen." Elkerekedett szemekkel néztem rá. Ebbe még azért bele se gondoltam eddig. Nekem elég éretlennek tűnt az a fiú. Remélem, nem történik Renivel semmi rossz... Hajj, barátaim! Mostanában én is sokat álmodozom fiúkról... Úgy örülnék, ha belém is szerelmes lenne valaki! Persze nem úgy, mint mondjuk Reni meg az a fiú. Én biztos nem feküdnék le még senkivel. Meg a csókolózás sem vonz annyira... Nem akarom elsietni a dolgot. Egyszer szeretnék megismerkedni valakivel, aki igazán szeretne, és nemcsak a külsőm miatt, hanem azokért az értékekért, amik bennem lakoznak. Egyszer Tata azt mondta nekem, hogy soha ne a külső szépségre helyezzem a hangsúlyt, mert az az értékes ember, aki meglátja a belső értékeket. Nagyon sokszor tapasztaltam már, hogy szinte minden ember az első benyomást tekinti a döntőnek. Pedig ahhoz, hogy igazán megismerjünk valakit, sokkal több kell egy futólagos találkozásnál. Remélem, mindig hallgatni tudok majd Tata tanácsára, és nem akarok önmagamon változtatni csak azért, hogy bejöjjek valakinek. Várni fogok arra az emberre, mert hiszem, hogy van olyan, aki majd észrevesz bennem valamit. Valamit, ami sokkal többet jelent a külsőségeknél. A külső szépség mulandó. A belső értékeinket kell megőriznünk egy életen át.

Rajzos sikerek

Subotica.com

A Japánból, Kínából és Romániából érkezett érmeket a szabadkai Városháza Médiaközpontjában Milanka Kostić, a városi tanács oktatási és művelődési ügyekkel megbízott tagja adta át a napokban a szabadkai EmArt képzőművészeti műhely növendékeinek és a J. J. Zmaj iskola egyik harmadikosának.

A Japánban meghirdetett rajzpályázaton (amelyre a világ 45 országából 6864 munka érkezett) **Gombás Tamás** (a J. J. Zmaj iskola harmadikosa) aranyérmet, **Nika Papac** ezüstérmet, **Csepella Kiara** pedig bronzérmet szervezett.

A Kínában meghirdetett nemzetközi versenyről (a világ 26 országából több ezer munka érkezett) három bronzérem érkezett a műhely címére. A büszke tulajdonosok: **Lidija Uzelac, Teodora Gagić** és **Marija Rastović**.

Berényi Dorina bronzérme pedig Romániából érkezett (26 ország 827 munka).

Búcsúzunk

Eljött ez a nap
Mikor mindenki örül
Várva várt nap
Az iskola kiürül.

Készülünk az újra
Elbúcsúzunk az iskolától
Amit kaptunk az útra
Azt visszük a múlttól.

A jövő a miénk
A tanárok ezt tudják.
Így hát indulunk,
Itt az idő, búcsúzunk.

Ladányi Eszter, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Fogadalom

Kosztolányi: Szegény kisgyermek panaszai/ Én öngyilkos leszek…kezdetű versének ihletésére

Rég történt, talán hétéves lehettem. Amikor dühös vagyok, mindig eszembe jut ez a történet.

Látogatóban volt nálunk Vera mama. Ezúttal vele jött Zora nagynéni is. Az öcsém ekkor kétéves volt. Naphosszat vele gügyögtek és játszadoztak. Rám sem hederítettek. A játszótérre sem vittek ki, azt mondták, hogy az öcsémnek nem biztonságos. Hiába vártam napokig, hogy velem is foglalkozzanak. Unalmamban videókat néztem a telefonon. Ekkor elkezdtek piszkálni és ijesztgetni, hogy buta maradok, és hülye felnőtt lesz belőlem. Annyira megsértődtem, no meg egy kicsit meg is ijedtem, hogy felszaladtam a szobámba és jól becsaptam az ajtót. Megfogadtam, hogy napokig ki sem megyek. Sőt egész életem végéig! Reméltem, gyorsan éhen és szomjan halok. Majd csak észreveszik, hogy nem vagyok sehol! Aztán sajnálhatják…ők lesznek a hibásak. Akkor ott marad nekik a kis Miki, úgyis ő a kedvenc.

Egy óra múlva anya megjött a gyárból. Hozott nekem csokis fánkot. Csak nekem, mert az öcsém nem ehette. Hát eddig tartott a bosszúálló hadjáratom.

Szerencsés Fekete Mátyás, 6. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka

A jövőm

Amikor valaki megkérdez, milyennek látom a jövőm, mindig az jut eszembe, hogy a jövőm nem más, mint a jövőbeli munkám, és arra gondol, hogy mivel szeretnék foglalkozni.

Sokféle tervem és elképzelésem van, hogy mivel szeretnék foglalkozni a következő években. Csak az a gond velem, hogy sokszor meggondolom magam. Rájöttem, hogy sokféle munka tetszik, és túlságosan fiatalnak érzem magam, hogy most, tizennégy évesen, döntsem ezt el. Olyan munkát kell keresnem, ami kifizetődő, és évtizedeken át szeretni is fogom, hogy ne úgy menjek a munkahelyre, hogy szinte utálom, hanem szeressek dolgozni. Sajnos még azt sem tudom, hogy melyik középiskolába fogok járni. Sok elképzelésem van, az összes szak tetszik.

Először is gyógyszerészeti középiskolába szeretnék menni Zentára, aztán gyógyszerészeti egyetemen szeretnék végezni. A katonai középiskolán is gondolkoztam, de rájöttem, hogy a katonaság nagyon nehéz munka. Úgyhogy most inkább úgy érzem, gyógyszerészetire szeretnék menni. Érdekes munka, főleg azután, amikor elvégzed az egyetemet is, mert nemcsak gyógyszertárban dolgozhatsz, hanem gyógyszereket elemezhetsz, és a gyógyszerek összetételét te magad tudod összeállítani. Laborokban dolgozhatsz! És nemcsak gyógyszerészeti laborban, hanem olyan laborokban is, ahol gyógyszerekkel tudsz kísérletezni. Nekem ez a munka már nagyon régóta tetszik, csak nem mindig voltam tisztában a valódi értékével, de most már látom, hogy mennyi mindent adhat nekem. Szép dolog az, amikor minden reggel úgy kelsz fel, hogy szereted a munkahelyed, és nem fog el a rosszullét, amikor rá gondolsz.

Ilyennek látom a jövőmet. Szeretném, ha ezek a tervek megvalósulnának, de optimistaként tudom, hogy meg is fognak valósulni.

Arađanin Nikolina, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Vers a ballagóknak

Már megint eljött ez a nap,
már megint itt vagyunk ebben a percben.
Búcsúzunk mi most egymástól,
a nyolc év végre lezárul.

Mikor kis elsős,
korotokban találkoztatok
Arra gondoltatok, hogy egy örökkévalóság lesz
mégis itt vagytok.

Kívánom, hogy legyen,
szép jövője mindenkinek.
Egy szakasz lezárul ugyan,
de egy új élet nyitja kapuit.

Juhász Dominik, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Búcsúzunk

Búcsúzunk tőletek,
tőletek, tőletek.
A sok együtt töltött idő,
hamar elmúlt veletek.

Azt kívánom nektek,
a következő év legyen egy új kezdet,
És örök emlék maradjon számotokra
az általános iskolás évek.

Volt itt minden, rossz is és jó,
embert próbáló.
Sírás is, meg kacagás
Hosszú-hosszú tanulás is.

De a lényeg,
a megszerzett tudás!
A középiskolában ügyesen alkalmazzátok,
sikerekben gazdag továbbtanulást kívánunk!

Pacéka Krisztián, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

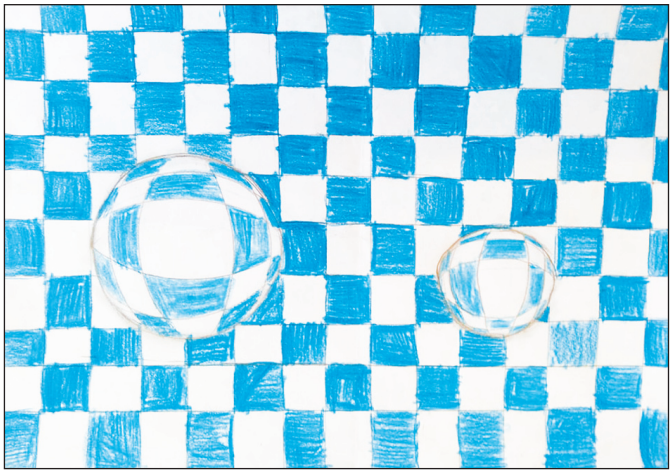

Orčić Léna, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Kisimre Aina, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Egy kilométer széles teleszkóp épülhet a Holdon

Holdjárók csapata építené meg az égitest távolabbi oldalán az egy kilométeres teleszkópot, ahol nem interferálnak egymással a földi rádióhullámok és az ősi időkből érkező halovány jelek.

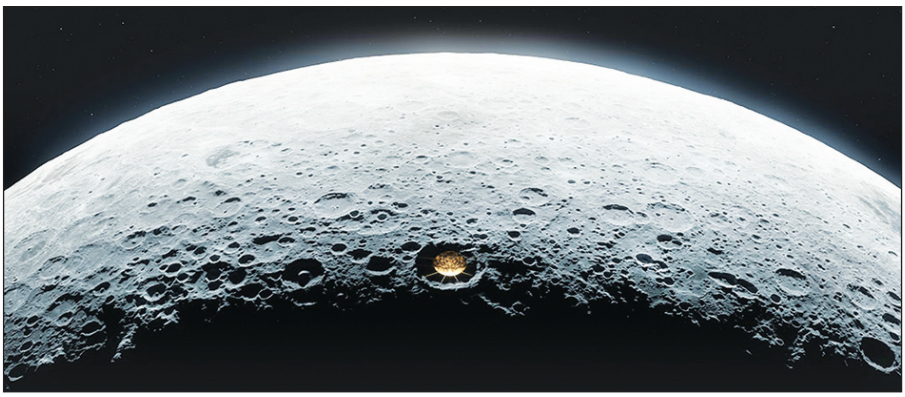

A Hold felszíne nem éppen hívogató helyszín, mivel az égitestnek nincs atmoszférája, ezért napsütésben rendkívüli módon felforrósodhat, míg árnyékban jelentősen lehűl. A Hold 27 nap alatt fordul meg egyszer a tengelye körül, ezalatt a nappali időszakban akár 127 Celsius-fok is kialakulhat, éjszaka pedig mínusz 172. Az északi és déli sark kráterein ennél is hidegebb van, mivel ezek a területek sohasem látnak napfényt, itt a műholdas mérések szerint mínusz 247 fokos a hőmérséklet.

A Hold távolabbi oldala kietlen környék, eddig egyetlen egy Földről érkező látogatója volt, a Csang'o–4 szonda, amely 2019 januárjában landolt a Kármán Tódor-kráterben és társával, a Jütu 2 holdjáróval együtt elsőként figyelte meg közvetlen közelből a területet, amely természetesen valójában nem sötét, a rover árnyéka is jól látszik a felvételeken. A Csang'o–4 mérései szerint az első ébren töltött holdi éjszakáján mínusz 190 fokig esett le a hőmérséklet, vagyis még hidegebb az éjjel, mint korábban becsülték. A Jütu 2 eddig több mint 700 métert tett meg a Holdon és jelenleg is tevékenykedik, hamarosan pedig akár vendégeket is kaphat, amelyek rögtön építkezésbe kezdhetnek a szomszédságában. A NASA ugyanis áprilisban kiválasztott hét olyan tanulmányt, amely a hivatal szerint érdemes arra, hogy a jövőben ténylegesen megvalósuljon. Egyike ezeknek a már régóta készülő, Hold Kráter Rádió Teleszkóp (Lunar Crater Radio Telescope, LCRT) projekt, amely, ahogy nevéből is kitűnik, a Hold távolabbi felének egyik kráterében tervez elhelyezni egy rendkívüli méretű, egy kilométer széles teleszkópot, hogy messze a Föld zajától azokat a jeleket fürkéssze, amelyek az idők hajnalán indultak el a Világegyetem ismeretlen zugaiból.

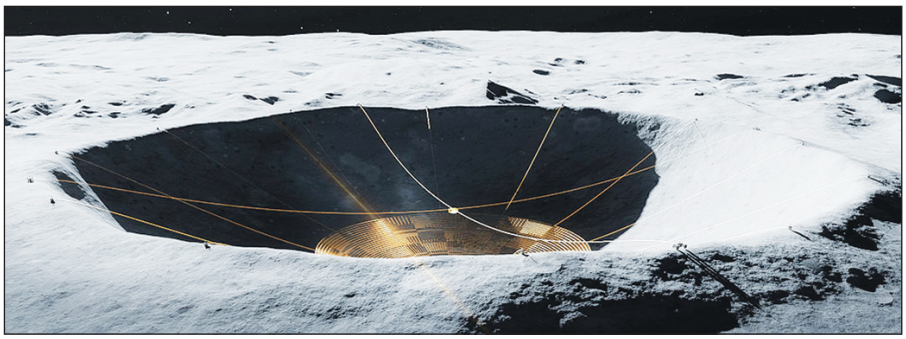

A teleszkópot azért telepítenék egy kráterbe, hogy az természetes alátámasztást nyújtson, a szerkezetet pedig ahelyett, hogy több ezer panelből építenék fel, amelyek visszatükrözik a befogott jeleket (úgy, mint a földi teleszkópok esetében), egy fémhálóból alakítanák ki, amely kábelekkel felfüggesztett központi vevőberendezésbe fókuszálná a rádióhullámokat. Az építményt a szintén a NASA-nál fejlesztett DuAxel roverek építenék fel, emberi segítség nélkül. A holdjárók leereszkednének a kráterbe, hozzákapcsolódnának a drótokhoz, majd a hálót kihúzva megemelnék a teleszkóp tányérját.

A dörzshajtással működő e-motor bármilyen biciklit elektromossá alakít

A felcsatolható elektromos motor előnye, hogy nem terheli meg a kerékpárt túlzott többletsúllyal, és csak akkor kell feltenni, ha már tényleg fáradunk.

A dörzshajtással működő technológia lényege, hogy két tengely között úgy közvetíti az energiát, hogy csupán a súrlódás erejét használja, amely meghajtás közben az egymással szorosan érintkező kerekek között keletkezik. Az egyszerű módszer előnye, hogy olcsó, hátránya, hogy nem mindig elég hatékony, ha elcsúsznak a görgők, a súrlódás is odaveszik és az erőátvitel megszűnik. A kerékpárok meghajtására azonban már régóta alkalmazzák, elvégre a biciklit nem fontos folyamatosan motoros energiával hajtani, az is elég, ha rásegítés céljából van jelen egy plusz energiaforrás a biciklista saját ereje mellett, így a motorral vagy akkumulátorral működtetett dörzshajtásos kiegészítő kisebb hatásfokkal is hasznos segítség lehet.

A kiegészítő csak három kilót nyom és nem kelt feltűnő benyomást a kerékre helyezve, bár megvannak a maga határai, ami elsősorban arra teszi alkalmassá, hogy tényleg csak rásegítésként és ne teljes értékű motorként tekintsünk rá. Az akkumulátor körülbelül 16–24 kilométert bír egy feltöltéssel, a töltés ezután 50–80 percet vesz igénybe. (Rakéta)

Hogyan gondozzuk a papagájt?

Bármivel is eteted madaradat, táplálékát változatossá teheted különféle zöldségekkel és gyümölcsökkel, melyek nemcsak ízletesek, de egészségesek is, s madaradnak akár szórakoztató elfoglaltságot is jelenthet ezek elfogyasztása. Lássuk, mik a legfontosabb tudnivalók!

Díszmadarak etetése

A madarak ideális étrendjét illetően többféle vélemény létezik. Tenyésztők, írók, állateledelgyártók, gazdik, kutatók, állatorvosok: mindegyiküknek megvan a saját elmélete. Van, aki a magokra esküszik, mások a vegyes étrend hívei (magok, gyümölcsök, zöldségek), s akad, aki kizárólag speciális granulátumot választ. Vajon mi az oka az eltérő álláspontoknak?

Egyfelől nem ismerjük minden egyes madárfajta pontos táplálékigényét, bár az eledelgyártók kimerítő kutatásokat végeznek azért, hogy legalább irányelvek születhessenek a témában. Másfelől folyamatosan napvilágra kerülnek a legújabb felfedezések, a tudomány ezen ága még gyerekcipőben jár. Évekbe telhet, míg megismerhetjük, hogyan hat hosszú távon egy-egy eledel vagy tápanyag például a papagájok egészségére, életképességére.

A legtöbb állatorvos egyetért abban, hogy a kedvencként tartott madarak betegségeit legtöbbször a nem megfelelő táplálék okozza. A helytelen étrend gyenge immunrendszert eredményez, mely olyan betegségekhez vezet, mint érszűkület, elhízás, angolkór, vagy akár utódnemzésre való képtelenség.

Az eladásra kínált egzotikus madarak nagy része fogságban született, emberi kézhez szokott. Amikor az elválasztás után a tenyésztők etetni kezdik a fiókákat, mindenféle eleséget kipróbálnak. Ahogy a madárka növekszik, kialakul egyéni ízlése, és a gazdi elkényezteti, alkalmazkodik finnyás ízléséhez, s ez gyakran rossz étkezési szokásokhoz vezet.

Gyorsbüfé madaraknak?

Az emberi szervezet számára ártalmatlan baktériumok a madarakra veszélyesek lehetnek. Egy arapapagáj például szalmonellafertőzést kapott egy mirelit joghurt elfogyasztása után. Egy másik pedig az E. Coli-baktériumtól betegedett meg, amikor megkóstolt egy hamburgert. Nehéz biztosra megítélni, hogy egy gyorséttermi étel megfelelően van-e tárolva és elkészítve. Az összetevők, a főzési mód és az otthoni higiénia felől viszont mi rendelkezünk, így madarunk egészségének megőrzése érdekében etessük őt inkább saját készítésű eledellel.

Hasznos gyümölcsök és zöldségek a csicsergőknek

1. Az almának számos fajtája kapható az üzletekben. Ha nem meghámozva tálalod, akkor alaposan mosd meg. A magokat mindig távolítsd el, mert a madarak számára mérgező lehet!
2. Az édesburgonya valóságos A-vitamin-bomba, gazdag szénhidrát-forrás, és C-vitamin-, kalcium-, élelmi rost- valamint káliumtartalma is jelentős. Nyersen és megfőzve is kínálhatod. A hámozás kérdésében az almánál leírtak itt is érvényesek. Fiatal madaraknak a péppé tört főtt burgonyát ajánljuk. A penészes burgonyát kerüljük, mert még főzéssel sem lehet teljes bizonyossággal elpusztítani a penészgombákat.
3. A tököt (főzve) és a tökmagot (nyersen vagy pirítva) ugyancsak bátran kínálhatod.
4. A kelbimbó E-, B6- és C-vitaminok mellett folsavat is tartalmaz. Nyersen és megfőzve is adhatod.
5. A sárgarépa magas tápértékű és egész évben kapható. Nyersen vagy megfőzve, apró darabokra vágva kínáld, és a zöldjét is tedd a kalitkába: a madárka boldogan fog „fürdeni" benne!
6. Madárkád valószínűleg a főtt babot és a főtt kukoricát is örömmel fogadja, ezeket az értékes A-vitamin-forrásokat akár péppé törve is kínálhatod.
7. Sok olyan zöldség van, amit nem szükséges megfőzni, ilyen például a brokkoli, a zöldborsó, a zöldbab, és a paprika. De ha kedvenced nem eszi meg ezeket nyersen, akkor kínáld megfőzött változatukat is, hátha úgy ízleni fog neki.

eve

A bakkecske és a kos

Élt egyszer egy öregember meg egy öregasszony. Volt egy bakkecskéjük meg egy kosuk. A bakkecske meg a kos jó barátságban voltak: ahova a bakkecske ment, oda ment a kos is. Ha a bakkecske a veteményeskertbe ment káposztát lopni, a kos követte. Ha pedig a virágoskertbe füvet legelni, a kos oda is utána ment.

– Azt mondom én neked, asszony – szólt az ember a feleségéhez –, hajtsuk el a háztól ezt a kecskét meg a kost, mert sem a veteményeskert, sem a virágoskert nem marad meg tőlük.

– Hordjátok el magatokat, ne lássalak benneteket többé az udvaromon! – kiáltott a gazda a két jó barátra. Amint a bakkecske meg a kos meghallották ezt, tarisznyát varrtak maguknak, és elindultak világgá. Mennek, mennek, mendegélnek, hát egyszer csak egy farkaskoponyát találnak a mező közepén. A kos erős volt, de igen félénk, a bakkecske viszont bátor, de igen gyenge.

– Emeld fel a farkaskoponyát, kos barátom, te vagy az erősebb – szólt a bakkecske.

– Vedd fel inkább te, te vagy a bátrabb! Addig vitatkoztak, amíg aztán közös erővel fel nem emelték, és bedobták a tarisznyába. Tovább mennek, mendegélnek, hát Látják: tűz lángol az egyik mezőn.

– Menjünk mi is oda, ott tölt|ük az éjszakát, hogy a farkasok fel ne faljanak. Odamennek a tűzhöz. A tűz körül három farkas ült, kását főztek. Mit tehetett a két jó barát, jó estét kívánt a farkasoknak.

– Jó estét, jó estét! – örültek meg a farkasok.

– Még nem fő a kásánk, de most már hús is lesz hozzá belőletek! Megijedt a bakkecske, a kos is igen megrémült. Eszébe jut a bakkecskének a farkaskoponya.

– Vedd csak elő, kos barátom, azt a farkaskoponyát! A kos benyúlt a tarisznyába, és kivette a koponyát. – Nem ezt, hanem a nagyobbikat! – mondja a bakkecske. A bárány megint kihúzza ugyanazt.

– Van ott még nagyobb is, azt add ide! Megrémültek a farkasok, azon kezdték törni a fejüket, hogyan szökhetnének meg innen: „Mert ez olyan két jószág, hogy a fejünket veszi, lám csak, egyre- másra húzzák elő a tarisznyából a farkaskoponyákat!” Megszólal az egyik farkas:

– Úgy látom, nagyszerű társaságunk lesz a vacsorához, a kása is szépen fő már, de fel kellene még önteni egy kis vízzel. Elszaladok vízért a kútra. Azzal fogta magát, és mát szaladt is. Közben gondolja magában: „Süllyedjen a pokol fenekére a társaságotok!” Várja a másik két farkas, mikor tér vissza a társuk, de közben ők is azon gondolkoznak, miként illanhatnának el innen.

– Elment az a gézengúz, aztán bizonyára leült valahol, a kását meg nincs mivel felönteni. Török egy vesszőt, megyek, visszakergetem. Ezzel szedte is a lábát, többé vissza se tért. A harmadik farkas tovább üldögélt nagy rémülten.

– Utánuk megyek már, megnézem, mi történt velük! Már szaladt is, örült, hogy elmenekülhet. Ekkor azt mondja a bakkecske a kosnak:

– Na, komám, most már kapjuk be egykettőre ezt a kását, aztán szedjük mi is a lábunkat! Hamarosan bekapkodták, aztán, uccu, neki, vesd el magad! Az első farkas ezalatt így gondolkodott: „Hát nem szégyen három farkasnak megijedni egy bakkecskétől meg egy kostól? Menjünk csak vissza, faljuk fel a bitangokat!” Mire a farkasok visszatértek, a két jó barát már kiürítette az üstöt, kereket oldott, és felmászott egy magas tölgyfára. Törik a fejüket a farkasok, hol találhatnák meg a bakkecskét meg a kost. Elindultak a nyomukban, és megtalálták őket a tölgyfán. A bátor bakkecske felmászott egészen a tölgyfa tetejére, a kos pedig, mivel félénkebb volt, lejjebb maradt.

– Te vagy az idősebb – mondja a két fiatalabb farkas az öregnek –, te mondd meg, hogyan hozzuk le onnan az ebadtákat. Hanyatt feküdt az öreg farkas a fa alatt, és elkezdett varázsolni. A kos remegve ült az ágon, de félelmében elvesztette egyensúlyát, és ráesett a farkasra. A bátor bakkecske nem sokáig gondolkozott, elkiáltotta magát: – Hozd csak fel ide azt az öreg farkast, majd én ellátom a baját! Felpattantak erre a farkasok, nekiiramodtak, hogy csak úgy porzott utánuk az út. A bakkecske is lemászott a nagy fáról, elmentek a mezőre, kalibát építettek, és még ma is ott élnek, ha meg nem haltak.

Dudás Robert:

Lom(b)talanítás

gyerekként azt hittem
a tavaszi lomtalanítás
tavaszi lombtalanítást jelent
nem értettem
a rügyfakadás kezdetén
miért kell a fákat
megfosztani
a kiteljesedés lehetőségétől

most se értem miért teszik

Rékai Anett:

Örökgyerek

Él bennem egy hatéves, aki azóta is rágja a körmöm. Az orrát piszkálja, ha senki sem látja, és akácfák virágjából eszi ki az édes bibét. A homokozóban elásott kincsek után kutat, és űrkatapultnak hívja a hintát. Ha át kell mennie a zebrán, csak a csíkokra léphet, különben beesik a szakadékba, és a szőnyegek közti padló is láva. Összefogdossa a cserebogarakat, elkapja a szöcskéket, fára mászik és apró halakat fog zsebpecával, de retteg az oltástól, anya, kérlek, jó leszek, csak ne kelljen. Úgy tesz, mintha sárkány lenne, és füstölne a szája, de az csak a pára a hideg reggeleken. Az idegen nyelvű szövegeket édesen halandzsázza, félrehallott szavaknak ad új értelmet. Ősszel vadgesztenyét gyűjt, ő se tudja, minek, és nem talál elég nagy lapot, amire lerajzolhat mindent, amit szeret, ezért a falra kanyarítja bizonytalan vonalait, látod, apa, ez vagy te, ez anya, ez az öcsi, ez meg a kutyánk, akit csak én látok. Él bennem egy hatéves, aki most nutellás szendvicset majszol az állatkertben, megkínálná a kecskéket is, de lebeszélem róla, helyette bemutatlak neki, együtt nézitek meg a kis zsiráfbébit, milyen aranyos, mondod nekem, de kire gondolsz?

Hevesi Judit:

Alfonz

Apám lehúzta a WC-n a hörcsögöm,
ezt mondtam neki,
mert folyton kiszabadult és
éjjel a lábujjaiba harapott.
Azt is mondtam még,
hogy a csatornarendszer
felújítására hivatkozva apám állította,
már a szemben lévő réten él,
boldogan, mint az a két papagájom,
amiket az ő anyja
a halála napján engedett szabadon.
Hogy Alfonznak mennie kellene,
bevallom, bennem is felmerült,
amikor mumpszos lettem,
és elkezdtem egyre jobban hasonlítani rá.
De abból, hogy Alfonz távozása után
apám rögtön ráült a WC-re,
hiányzott a távozókat megillető tisztelet.
Ezt is elmondtam volna neki,
de ő a következő hetekben
nem mondott semmit.

Miért a gyerekkor?

Az Iránytű e heti verseiben van egy közös vonás, mégpedig az, hogy a gyerekkor tapasztalataihoz szólnak hozzá. A felnőtteket, így az írókat is rendkívüli módon érdekli az élet ezen szakasza. Úgy tartják, hogy ekkor még mindenre van időnk, a világot is egy kerek egészként észleljük (ezekhez bizonyára lenne néhány hozzáfűznivalód neked is). Visszalépve a gyerekkorunkba tehát újraélhetünk valamit, ami elveszett. Sietünk felnőni, majd visszavágyunk az eltűnt időbe. Hát nem furcsa az ember?

Az irodalomban, akárcsak az öltözködésben léteznek különféle divatok, a huszadik század elején, amikor Kosztolányi is élt és alkotott, a gyerekkor fontos témája volt az irodalomnak. Manapság pedig azok a regények sokasodtak meg, amelyek mesélője egy kisfiú vagy kislány, aki a vele történeteket mondja fel. Valamiért ezekre a gyerekhangon megszólaló elbeszélőkre bízzák az írók a történet tálalását. Hatásvadász? Hiteles? Erről lehet vitatkozni.

Kosztolányi versében is egy kisgyerek beszél, pontosabban a felnőtt szerző bújik a kisgyerek álarca mögé, nem véletlenül nevezzük az ilyen költészetet szereplírának. Hasonló gyerekmaszkot ölt Hevesi Judit. Dudás Robert pedig a múlt egy mozzanatát idézi meg, de versbeszélője a jelenből tekint vissza, és ezt ki is mondja. Rékai Anett egyszerűségében is remek verse azzal a problémakörrel szembesít bennünket, hogy milyen örök gyereknek lenni, milyen önmagunkat is kívülről látni. A nézőpontok kétértelműsége adja szövegének finom levezetését. Tehát nem minden a rím, a verselés, a szóképek. Ezek az egyszerű (olykor kötetlen szabadversek) is költemények, ez is költészet. A gyerekkor letisztult költészete.

Herédi Károly

A Palicsi Állatkert története

Mindenki szeret állatkertbe menni, mivel egy kiváló családi program, közben nagyokat lehet fagyizni, és még a tudásunk is bővül. Az állatkertben láthatjuk azokat az egzotikus állatokat, amik szerencsére nálunk nem találhatóak meg a természetben, hiszen gondolom senki sem szeretne találkozni mondjuk iskolába menés közben egy oroszlánnal, vagy egy gepárddal. Amellett, hogy testközelből találkozhatunk egzotikus állatokkal, ezek a létesítmények fontosak az adott városnak. A turisztikai látványosságok sora közül, legtöbb esetben az állatkertek azok, amik a leglátogatottabbak. Nekünk, vajdaságiaknak is van saját állatkertünk, a palicsi, amire büszkék lehetünk. Most ennek az állatkertnek a történetét ismertetem röviden.

Palics már a második világháború kezdetén is nagy népszerűségnek örvendett az idegenforgalmi központja miatt. Kedvelt üdülőtelepülés volt a vajdaságiak körében, így megfogalmazódott több ember fejében a gondolat, hogy kellene valami plusz is a településre az üdülőközponton túl. 1948 decemberében fogalmazódott meg az állatkert gondolata. 1949. április 4-én elfogadták a tervet. Az első lakók nem egzotikus állatok voltak, hanem különféle keselyűk és medvék, amelyek a kontinensünkön is megtalálhatóak voltak. Mivel a második világháború után szegénység uralkodott ezeken a területeken is, a költséges, egzotikus állatokat nem tudták fenntartani. 1950. május 31-én nyílt meg az állatkert. Az ’50-es évek közepén kezdődött el a fejlődés, ekkoriban építették meg a jegesmedvék kifutóját is. 1977-ben új igazgató került az állatkert élére, és ekkor egy még ütemesebb fejlődés indult el. Megépült az aligátorok és papagájok terme, az elefántkarám, a zsiráfok és zebrák épülete, s ezekkel az állatokkal is bővült az állatkert lakóinak száma. Az öt éve elpusztult Márta, az elefánt is ekkoriban érkezett Palicsra. Márta 1975. április 2-án született Indiában és a gyermekek egyik kedvenc élőlénye volt. Ötéves korában került Palicsra, 1980-ban. Negyvenegy évesen pusztult el, ami emberi években számítva nagyjából 70.

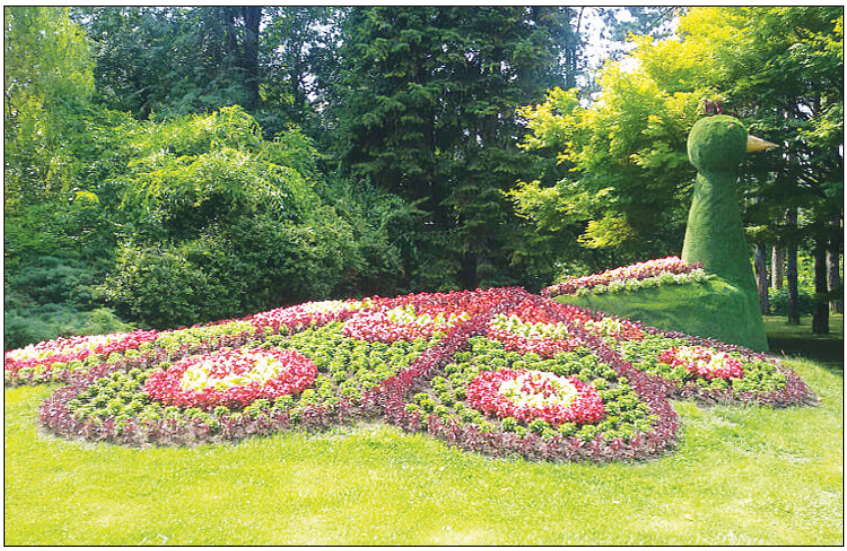

Sokszínű növényvilág

Fontos megemlíteni a növényeket is, ami a változatosságról tanúskodik. A növényvilágot egy akadémikus, Horváth Imre biológus tervei alapján készítették el. Ennek fő célja az volt, hogy ne egy fajta fa legyen az állatkertben. Az állatkert északi részén tűlevelű fák, a délin lombhullató fák, díszfák, virágok és rózsakert található, nagyjából 1000–1500 rózsával.

Az állatkertben rengeteg faj megtalálható és ma is impozáns része Palicsnak. Jelenleg 62 állatfaj található meg a különböző kontinensekről. A fénykorában 70 állatfaj élt az állatkertben, de valójában 100-ra tervezték.

Palics nemcsak az állatkertről ismert, hanem a tóról is vagy azokról a szobrokról, amik a ’70-es években kerültek oda. Viszont kétségtelen, hogy akinek lehetősége van meglátogatni a kisvárost, az nem fog csalódni. Látványban és szépségben párját ritkítja Vajdaság legrégebbi állatkertje.

Német Klaudió

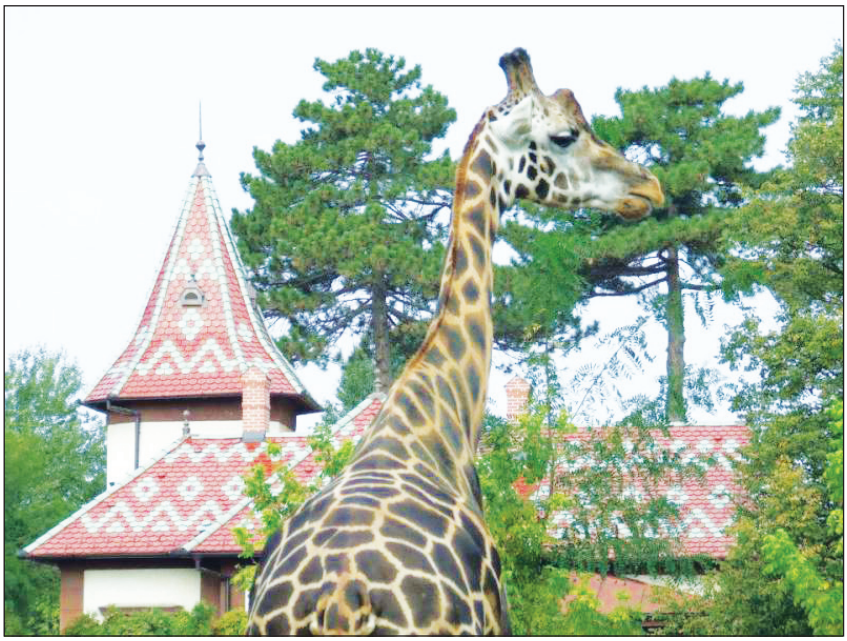

Német támadás az angolok pénzére

Nem elrabolni akarták, hanem annyit nyomtatni belőle, hogy ne érjen semmit

Pénzügyileg szemlélve az a pénz nem ér sokat, amelyikből kevés van. Ide tartozik az is, hogy annak az országnak jók a pénzügyei, amelynek kis névértékűek a bankjegyei. Ahol hatalmas kötegekben fordul elő a pénz, és hosszú sorban futnak a bankjegyeken a nullák, ott baj van. Tehát amelyik ország sok és nagy névértékű pénzt nyomtat, annak a gazdaságával komoly bajok vannak, a pénze pedig keveset ér. Mi az a névérték? Az, amit ír rajta. Hogy valóban mennyit ér, az attól függ, mit és mennyit lehet rajta vásárolni. De ez egy másik történet.

Ebből indultak ki a németek a második világháborúban, amikor megtámadták az angol pénzrendszert, és meghamisították a fontot. Hamis angol pénzzel fizettek mindenhol, ahol lehetett, ezáltal haszonra tettek szert, meg el is értéktelenítették az ellenség fizetőeszközét. Persze, ez nem ment ilyen könnyen, meg végül nem is sikerült.

Egy hamis ötfontos

Az ötlet megvalósítása a harci tevékenységgel – a lövöldözéssel, a bombázással meg a hasonló durva megoldásokkal – párhuzamosan történt. És nagy csendben. Az első hamisítványt ugyanis az auschwitzi haláltábor zsidó foglyai készítették el még 1940-ben. Miért éppen ők?

Azért, mert kevés volt az olyan hadművelet a második világháború során, amelyet akkora titoktartás övezett, mint a Bernhard hadműveletet. A zsidó foglyoknak pedig semmilyen kapcsolatuk nem volt a külvilággal, és ha úgy hozták a körülmények, könnyen elhallgathatták, szóval megölhették őket. A haláltáborokból máskülönben sem szivárogtak ki hírek, sőt létezésük is sokáig titok volt. A zsidók pedig rabok voltak, akiknek az alkalmazására senki sem figyelhetett fel. Ha polgári szabad személyeket alkalmaztak volna, és viszik el őket titkos helyszínre, arra valaki felfigyelt volna. De nem árt tudni, hogy az alkalmazott zsidók hozzáértő, képzett, ügyes és gyakorlott mesteremberek voltak. Márpedig az angolok pénzét lekoppintani igen bonyolult művelet volt.

A tervet menet közben többször is módosították, majd az egész gyárat 1942-ben a Berlin melletti Sachsenhausen haláltáborba helyezték át, ahol 140 zsidó rab dolgozott a projekten. A táborban külön területet biztosítottak a hamisítóknak, akik a munkájukért több ételt és jobb bánásmódot kaptak. És beindult a nagyipari pénzhamisítás. A hamisítók műhelyében 5, 10, 20 és 50 fontos bankjegyek készültek. Összesen csaknem kilencmillió darab bankjegyet állítottak elő, amelyek névleges összértéke 134 millió font volt. Más források szerint ennél többről, akár 300 millióról volt szó. Névlegesen ennyiről, gyakorlatilag annyit sem ért ez a lóvé, mint a papír, amelyre nyomtatták.

Az egyik náci górának az az ötlete támadt, hogy repülőkből akár szőnyegbombázáskor szórják a pénzt Angliára, a nép majd összeszedi, és költi, ami által a font leértékelődik a sárgaföldig. Aztán mégis elálltak ettől a huszáros megoldástól, és dörzsöltebb módon, titokban használták fel. Semleges országoktól vásároltak a hadifelszereléshez szükséges nyersanyagot, élelmet, a hírszerzők pedig az információkért. A küldöldön dolgozó ügynökeiket is ebből fizették, méghozzá bőkezűen, hiszen a pénz értéktelen volt. Persze, később visszafelé sült el a kapanyél, mert amikor az angolok rájöttek a hamisításra, akkor több ügynök azon bukott le, hogy sok hamis pénz volt nála.

Habár angol banki szakemberek elismerték, hogy ezek voltak az angol font legjobb másolatai, és rengeteg került forgalomba, a művelet nem érte el célját. Nem sikerült teríteni annyit, amennyit legyártottak. A legnagyobb probléma a háború után jelentkezett, az ötvenes években Anglia kénytelen volt az összes ötfontost meg a nála nagyobb névértékű bankjegyét lecserélni.

A pénzgyártásnak a szovjet előrenyomulás vetett véget, a pénzhamisító rabokat átszállították az ausztriai Mauthausenbe, de itt már nem tudták újraindítani a munkát. A háború végének közeledtével megsemmisítették a hamisításra utaló nyomokat, a maradék hamis pénzt pedig Toplitzi-tóba dobták. A rabokat nemsokára amerikai katonák szabadították ki.

A hamisítványok azonban még igen sokáig fel-felbukkantak. Néhány jellegzetes, de aprócska eltérésről lehet felismerni őket, csakhogy ehhez gyakorlott szem kellett. A nyomdászatban, de különösen a pénznyomtatásban – elbonyolított műveletről lévén szó – mindig nehezebb lemásolni a meglevőt, mint amennyi munkával az eredeti elkészítése járt.

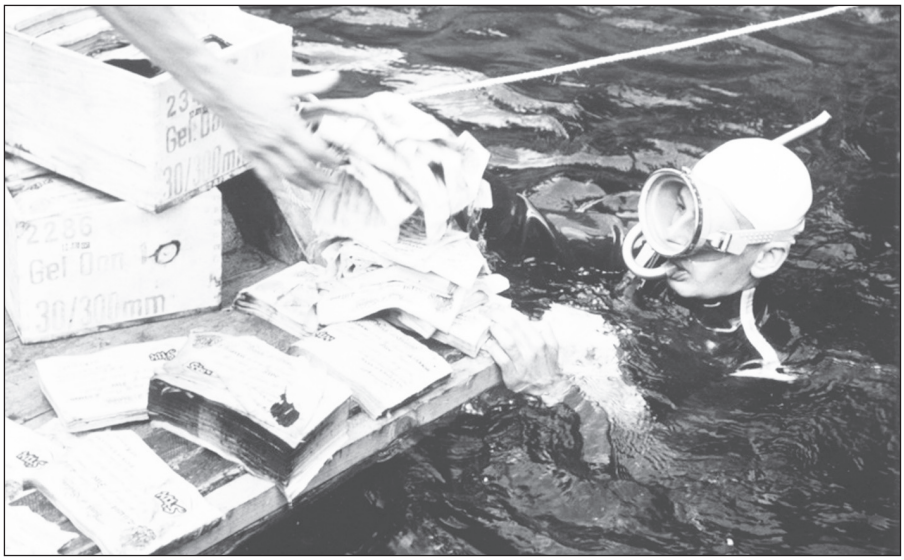

A Toplitzi-tóból ládaszámra kerültek elő a hamisított font kötegei

Buzás Mihály

Sorozatok, amelyekre sokan várnak

Egyes sorozatoknak, több részes filmeknek, megszámlálhatatlan a rajongótábora, és szinte ünnepnek számít az, amikor a kedvenceiket viszontláthatják. Az alábbiakban épp csak néhány szériát emelünk ki, amelyet nagyon sokan várnak.

Jöhet a negyedik évad

A Duffer fivérek által kreált Stranger Things sorozatot 2016-ban mutatták be, és azóta is nagy népszerűségnek örvend. Az 1983 novemberében játszódó első évadban egy kis város nyugalmát a 12 éves Will Byers eltűnése zavarja meg, amit további megmagyarázhatatlan események követnek. A sorozat második évada egy évvel az első történései után játszódik, a harmadik pedig 1985-ben. Ezt a legutóbbi évadot 2019-ben láthattuk, két év telt el, a rajongókat pedig azóta is lázban tartja, hogy lesz-e negyedik évad, és ha igen, mikor lehet majd látni. Közben érkeztek hírek a forgatásokról is, amelyeket ráadásul a pandémia is megzavarta. Maya Hawke egy interjúban arról beszélt, hogy nagyon nehéz volt betartani az intézkedéseket, miközben egy olyan sorozatot készítenek, amely a nyolcvanas években játszódik. Úgy tudni, hogy a forgatások még javában folynak, nemrég viszont megjelent egy új kedvcsináló előzetes. A tervek szerint a negyedik évadot jövőre mutatják be.

Loki és a Teletubbies

A Marvel-filmeknek óriási a rajongótábora, az egyik legnépszerűbb karakter pedig Thor és annak rosszcsont öccse, Loki. A Tom Hiddleston által megformált gonoszkodó Lokit annyian megkedvelték, hogy saját sorozatot kapott. A készítéséről sokat lehetett olvasni az elmúlt időszakban, közben pedig a széria a bemutatásához ért, a napokban már látható is lesz. A rajongók nemrég arra lettek figyelmesek, hogy a sorozat újabb plakátján egy fura rajzfilmfigura is megjelent, és ha ez nem lenne elég, Kate Herron szintén mondott valami elgondolkodtatót. A sorozat rendezője azt sorolta, hogy mely alkotások inspirálták, itt említette a Mad Men szériát, a Szárnyas fejvadász című filmet, a legnagyobb meglepetésre pedig a Teletubbies gyermekműsort is. A rajongók most még jobban várják sorozatot, mert megfejtésre vár a rajzfilmfigura előbukkanása, valamint a Teletubbies-kapcsolat is.

Elkezdődhettek a forgatások

Egyes becslések szerint a Star Warsnak van a legnagyobb rajongói bázisa, és nem csoda, ha ez így van, mert a filmtörténet egyik legnagyobb és leghosszabb ideje tartó sikerszériája is. Saját napja is van, május 4-e (May the 4th, szójáték a May the Force be with You-ra, ami annyit tesz ki, hogy Az Erő legyen veled), és egyfajta szabály, hogy csakis az igazi Star Wars rajongóknak szabad kritizálni egy-egy részt vagy karaktert (ez az Agymenőkben is megjelenik), aki nem Star Wars-os, annak nem. A Csillagok háborúja egyik legközkedveltebb karaktere Obi-Wan Kenobi, akit először Alec Guinness formázott meg, majd pedig az előzménytrilógiában Ewan McGregor. A nagy népszerűségének köszönhetően a Disney végül bejelentette, hogy a nagy Jedi mester is kap egy önálló sorozatot, a szerepbe pedig visszatér Ewan McGregor. A színész nemrég egy beszélgetős műsorban vendégeskedett, ahol megerősítette azt, hogy megkezdődtek az előzményszéria forgatásai Los Angelesben, de azt is mondta, hogy nagyon jó érzés neki visszatérni Obi-Wan szerepébe és a forgatást is élvezi. Egyébként nemcsak Ewan McGregort láthatjuk majd viszont, hanem az Anakin Skywalker játszó Hayden Christensen is. A sorozat története nagyjából nyolc évvel A Sithek bosszúja történései után veszi majd fel a fonalat, amikor Obi-Wan a Tatooine-on biztonságba helyezte a kis Luke-ot. A stáb azt reméli, hogy a pandémia nem szól közbe a forgatásokba.

Összeállította: L. M.

Bemutatták az új dalt

Nemrég megjelent az idei labdarúgó Európa-bajnokság dala, amelyet Martin Garrix holland DJ és a U2 zenekar két oszlopos tagja, Bono és David Evans, azaz The Edge készített közösen, We Are The People címmel. A dalhoz egy klip is társult, amelyben mindenféle embert láthatunk, akiket a foci iránti rajongás köt össze. Martin Garrix, Bono és David Evans elmondásai szerint ők is nagy focirajongók, ezért is vállalkoztak arra, hogy egy fülbemászó dalt készítenek minden szurkolónak. Bono emellett nagy humanista hírében is áll, ez a dal pedig ismét alkalmat adott neki, hogy arra hívja fel a figyelmet, ami összeköti az embereket. A bajnokságra június 11-e és július 11-e között kerül sor, több európai nagyvárosban.

Nők a díjátadón

Az idén főleg női előadók diadalmaskodtak a nemrég lezajlott Brit Awards gálán. Történelmet írt a Little Mix, ez lett az első női együttes, amely elnyerte a legjobb brit együttesnek járó díjat. Az elismerés átvételekor a zeneiparban tapasztalható egyoldalúságra hívták fel a figyelmet, a díjat pedig a kilencvenes évek nagy női együtteseinek a Spice Girlsnek és az All Saintsnek ajánlották. Egyébként a Little Mix tagjai közül most ketten is babát várnak. Emellett Dua Lipa két trófeát is átvehetett, egyiket az év legjobb albumáért, a másikat pedig a legjobb női előadó kategóriában. Az énekesnő az egyik köszöntőbeszéde során kihasználta a lehetőséget, hogy fizetésemelést kérjen a brit egészségügyi szolgálat dolgozóinak, a másodikon pedig bátorságáért posztumusz díjat kért a húszéves Folajimi Olubunmi-Adewolének, aki a közelmúltban vesztette életét, miután a Temzébe ugrott, hogy kimentsen egy nőt. A ceremónia során Taylor Swift a globális ikon díjat vehette át, és ezzel ő lett az első nő, akinek ezt az elismerést megszavazták. Ha mindez nem lenne elég, ez a díjátadó volt a legnagyobb közönségszámú élőzenei esemény az Egyesült Királyságban 2020 márciusa óta, amikor is a koronavírus-világjárvány miatti korlátozásokat bevezették.

Új lemezt adnak ki

A The Rasmus finn rockegyüttes 1994-ben alakult meg, szélesebb körű hírnévre viszont a 2003-ban tett szert, a Dead Letters című ötödik lemezükkel, arról is leginkább az In the Shadow című dallal. A The Rasmus azóta is aktív, további négy albumot adott ki, legutóbb 2017-ben Dark Matterst. Nemrég az együttes a Bones című új dalukat mutatta be, amely egyben felvezetője is a minden bizonnyal jövőre megjelenő tizedik lemezüknek. Lauri Ylönen énekes szerint a Bones a rossz karmáról szól, hogy bármit is hátrahagyunk, azzal egy napon ismét szembesülünk. A frontember azt is mondta, hogy a dal hangzásában kissé eltér a korábbiaktól, de továbbra is fellelhető benne a Rasmusra jellemző sötét tónus. Az együttes a tervek szerint jövőre Magyarországon is fellép.

Az idén őket iktatják be

Nemrég bejelentették, hogy kiket iktatnak be az idén a Rock and Roll Hírességek Csarnokába. A kiválasztottak a Foo Fighters, Jay-Z, a The Go Go's, Tina Turner, Carole King és Todd Rundgren. A 2021-es jelölés minimumfeltétele az volt, hogy az előadónak a kilencvenes évek közepén már rendelkeznie kellett saját albummal, hozva ezzel a kötelező 25 éves távlatot. Ez mondjuk Jay-Z esetében a debütáló, Reasonable Doubt című lemezét jelenti. Jay-Z a harmadik szóló hiphop előadó, akit beválasztottak a Rock and Roll Hírességek Csarnokába, Tupac Shakur és Biggie után. Egyébként most is nagyon sokan az elégedetlenségüket fejezték ki, mivel nem került be sem az Iron Maiden, sem a Rage Against the Machine és a New York Dolls sem, holott mindhárom zenekar nagy hatást tett a rockzenére. Más figyelemre méltó előadók is lemaradtak: Mary J. Blige, Kate Bush, a Devo, a Chaka Khan, Fela Kuti, Dionne Warwick, valamint LL Cool J, utóbbi viszont Billy Preston és Randy Rhoads mellett – ők posztumusz – ún. zenei kiválóság díjat kap. A beiktatási ceremónia október 30-án Clevelandben lesz, a tervek szerint ismét közönség előtt.

BIZALMAS SOROK

Jelige: „Big P"

Kedves Bizi!

A problémám óriási!!! Ötödikes vagyok, és gubancos szerelmi problémám van! Már egy éve, hogy szerelmes vagyok egy nálam két évvel idősebb fiúba. A múlt héten pedig egy másik fiú is megjelent a porondomon. Ő is két évvel idősebb. Osztálytársa annak a fiúnak, akibe már egy éve szerelmes vagyok. A problémám az, hogy az a másik fiú, akibe most lettem szerelmes, az egyik barátnőm szimpátiája. (Úgy vettem észre, hogy ez a fiú velem sokkal kedvesebb, mint a barátnőmmel. Őt mindig piszkálja, velem viszont nagyon aranyos! Nagyon kedvelem ezt a srácot, de nem akarom megbántani a barátnőmet! Mit tegyek?

„Big P"

Válasz:

Nagyon jó hatással lenne, hogyha az élet úgy hozná, hogy „hamarosan", a szerelmi színtereden egy harmadik fiú is megjelenne, amelyik elfeledtetné veled az előbbi kettőt, és így nem kerülne veszélybe a barátnőddel való viszonyod. De az élet általában nem egyszerűsíti le a dolgainkat. Sokszor megtörténik, hogy több személy is vonzó lehet számunkra, ami a te estedben is megtörtént. Mit tegyél? Nem kell sok! Csak egy kis türelem. Legyél türelmes még egy kicsit, hogy megláthassátok, ki iránt érdeklődik a mindkettőtök részéről kiválasztott fiú. Néha félrevezető lehet a piszkálódás, mert ilyen viselkedés mögé rejthetőek el a valódi érzések. És nehéz tisztán látni ilyen helyzetben a dolgot. Mindenesetre, ha egyik „szerelem" se jön össze, ne búsulj sokáig! Ne izgulj, mert az igazi szerelem/szerelmek korszaka még csak ezután jön, és megeshet, hogy ezek a szerelmek sem lesznek még egy ideig tartósak. Az én meglátásom az, hogy serdülőkorban, de egy ideig később is, a szerelmek „jönnek-mennek". Ebben az életkorban még sokat kell érnetek és tanulnotok önmagatokról és egymásról. Hosszú az út a felnőtté válásig és az igazi partnerkapcsolatig. Addig is barátkozzál, legyél szerelmes, hiszen csak így tudod gyakorolni a nemi szerepedet, és kipróbálhatsz különböző viselkedési formákat, amelyek elvezetnek majd az igazi, érett párválasztáshoz.

Jelige: „Viola"

Kedves Bizalmas sorok!

Néhány nap múlva betöltöm a 14-et, vagyis nyolcadikos vagyok. A problémám nem mindennapi. Nekem az osztálybeli lányokkal van gondom. Most már bizonyossággal tudom, az osztályomban minden lány magának való és beképzelt. Amikor szeptemberben elindultunk iskolába, így két csoportra osztva, úgy tűnt, hogy megértő barátnőim lesznek, mert a csoportombeli lányokkal hetedikben jól megvoltam. Nem tudom, az idén mi lelte őket. Tavaly még beszélgettünk, nevettünk, jól megvoltunk. Most viszont nincs egy igazi barátnőm sem. Az osztályban a lányok kihasználnak, és amióta újra iskolai tanítás van, ki is közösítenek. Egyik nap jól megvagyunk, másnap meg rám sem néznek, mintha nem is léteznék. Én pedig minden megteszek, hogy megkedveljenek, pl. segítek nekik a leckéknél, súgok, viccelődök velük. Az osztályban van egy lány, aki mindenkin túltesz. Nemcsak szóval, bánt, hanem tettekkel is, hátba vág, meglök, csúnyákat mond rólam mások előtt. Volt, hogy menet közben belém is rúgott. Sok mindent történt velünk, és új osztálytársakat is kaptunk. Szóval, vannak az új osztályban régiek is és újak is. Most az a helyzet, hogy a tavalyi barátnők most ellenem fordultak. Nagyon szeretném, ha lenne már egy rendes barátnőm, igazi, mert szerintem barátra mindenkinek nagy szüksége van. Nem tudom, hogyan lehetne enyhíteni a gyűlöletet, ami az osztályban uralkodik. Hogyan tudnám megváltoztatni őket, és hogyan tudnák magamnak egy igazi barátnőt találni az osztályban? Minden jó tanács jól jön.

„Viola"

Válasz:

Kedves Viola!

Sajnos nehéz így belelátni az osztálydinamikába, föltérképezni a viszonyokat köztetek, hogy tisztán lehessen látni, mi vezetett ehhez a nagy ellenségeskedéshez. Valóban az elmúlt egy évben sok mindent megéltünk, és az életünket fenekestül felforgatta a járvány. Már az is eléggé megnehezítette a helyzeteteket, hogy két csoportra választottak benneteket, de már korábban is, amíg kijárási tilalom is volt, és nem találkozhattatok, nagy lett köztetek a szakadék. Mindent szétválást meg kellett szokni, sőt részben a szétválást meg is kell gyászolni, mert ez is egyfajta veszteség. Utána újra össze kellett szoknotok egy új, de régi csapattal. És mindez a fejlődésetek legérzékenyebb időszakában. Egyből két kis közösség lett, akik részben rivális helyzetbe is kerültek. A serdülőkör érzelmi hullámai pedig „cunamiként" hatnak az új közös tagjaira, akik újra meg kellett, hogy találják a helyüket. Most már nagyon is fogytán van az az idő, amiben meg kellett volna tanulni együtt élni és dolgozni. Mindkét csoporton belül új erőviszonyok alakultak ki egy osztályon belül. Ilyen helyzetben, sokszor mentő ötlet a külső segítség. Az osztályfőnök, aki már eleve részese a kusza viszonyoknak, de az iskola pedagógusa, és ha van pszichológusa is, lehet ez a külső segítség. Sajnos már nagyon rövid az idő arra, hogy újra megismerjétek, megértsétek egymást, hogy új közösséggé kovácsolódjatok. Fogadd el, hogy nem kell, hogy mindenki szeressen téged, és te sem kell, hogy szeress mindenkit. Barátkozni sem kötelező mindenkivel. Legyél az, aki vagy. Legyél azokkal, akik szívesen vannak veled, és akikkel te is szívesen együtt töltöd az idődet, akik nem bántalmaznak. De a többiekkel is légy kedves és segítőkész. Ha kell, barátkozzál az osztályodon kívüliekkel. Ami pedig mindennél fontosabb, hogy minél előbb meg kell mondanod az osztályfőnöködnek mindazt, amit megéltél, amiről a leveledben is írtál. Komoly gondot jelent mindenki számára a verekedő, „huligán csaj", aki másként nem tudja kiharcolni a figyelmet, a vezérséget, csak testi erőszakkal. Régen, a fiúk privilégiuma volt az ilyen verekedés, ma nagyon gyakori a lányok körében is. Egy-egy ilyen erőszakos klikk az osztályban félelembe tudja tartani a társait, sőt néha az egész iskolát is. Mindenesetre nem irigylem sem az osztályfőnöködet, sem az iskola szakszolgálatát, mert nehéz dolguk lehet. Ha ti nem szóltok neki, hogy gondjaitok vannak egymással, az összeilleszkedéssel, nem tudnak segíteni rajtatok. És ne feledd, nemsokára vége lesz a nyolcadiknak is, és ahányan vagytok, majdnem annyi felé széledtek, és ezzel valószínűleg véget ér majd ez az adott problémád is.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

FEJTSD MEG!

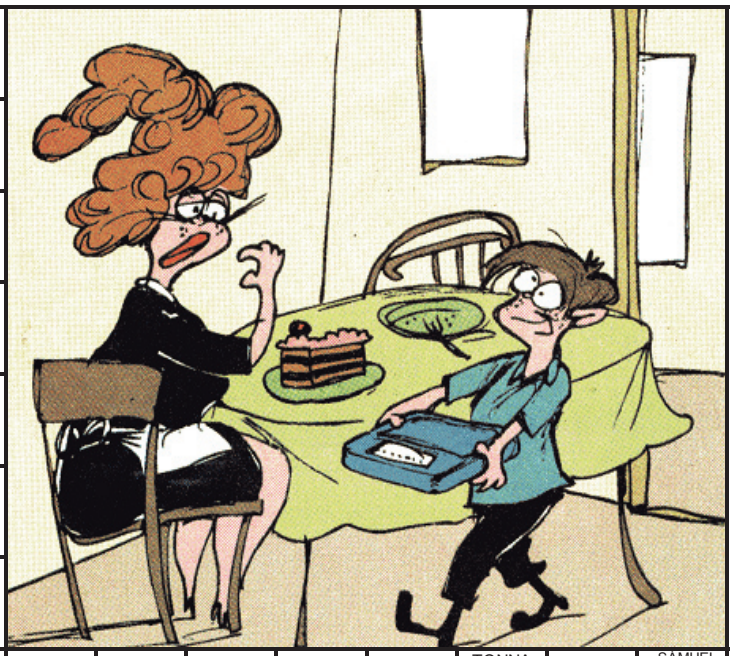

A POÉN 1. RÉSZE
KELET
LOBOG A ZÁSZLÓ
ARRÓL A HELYRŐL SZÁRMAZÓ
EVŐKANÁL, RÖVIDEN
NULLA
A POÉN 2. RÉSZE
A BOLYGÓK HELYE
OLYAN A FESTMÉNY, MINTHA FÉNYKÉP LENNE
AZ EGYETEM IGAZGATÓJA
A DÓN PARTJAI!
PÉCSHEZ KÖZELI FALU
EZÜST
GYŐRI FOCICSAPAT
EGY, EGYET, NÉMETÜL
SUGÁR
ZORRO JELE
TÍMEA, BECÉZVE
ESZES
ÁLLATKERT
ZENTAI RÉSZLET!
ETELKA
A DÉDAPA APJA
ELEMÉR, BECÉZVE
NITROGÉN
KÉRDŐSZÓCSKA
ÚTON A HÁZUNK IRÁNYÁBA
ÁRUBA BOCSÁT
BŰNT NEM ISMER BE
OLASZ AUTÓJEL
TONNA
MIATT, TÁJSZÓVAL
... SÁMUEL, ISKOLAALAPÍTÓ NÉPNEVELŐ LELKÉSZ VOLT
ÖSSZEFOGOTT, FELTŰZÖTT HAJ
A POÉN 3. RÉSZE
RADIO INTERFACE LAYER, RÖV
G
NÉMA MESE!
... MAIL, LÉGIPOSTA
ORSOLYA, BECÉZVE
ÉPÜLETSZÁRNY
SVÉDORSZÁG
BIZONY, ŐSI MAGYAR SZÓVAL
LÍTIUM
SPANYOL AUTÓK JELE
OXIGÉN
MEGVAN AZ EGYIK FOCICSAPAT
KISZIMATOL
IGEN, SZERBÜL
GURUL
SZÉP KOMÓTOSAN
BÁCSKAI HELYSÉG LAKÓJA
NŐI NÉV (AMÁTA)
LATIN KÖTŐSZÓ
A KÖNYV EGY LAPJÁNAK RÉSZE
AFRIKAI RÉSZLET!
ASZTÁCIUM
DÉL
KATONAI SZERVEZET
ARRA A HELYRE
EGYHARMAD!
MICROSTAR INTERNATIONAL
KŐ, SZERBÜL
A HÉT EGYIK NAPJA
OSZTÁLYON FELÜLI
KERTET CSŐVEL ÖNTÖZ
KELVIN
CINK
SZERVÍROZ
LÓNÁL A MELLRÉSZ NEVE
DURHAM KEY OPTIONS, R.
... GYULA FR. ÍRÓ V.
VÉGTAG
SZÍNESFÉMMEL BEVONT
... ÓDA, RADNÓTI VERSE
KÉN ÉS HIDROGÉN
JANUÁR VÉGE!
NÖVÉNYI ZSIRADÉK
RÉGI HOSSZÚ DOBÓFEGYVER
PÁRDUCMACSKA
SZŐRÖS TÉVÉS ŰRLÉNY
TOVA
RÓMAI 1
HARAG
UKRAJNA
ÁBÉCÉNK ELSŐ BETŰJE
A SOR ELEJE ÉS VÉGE!
FECSKEFARK!
ÉNEKLŐ SZÓCSKA
FORD. KÉTJEGYŰ BETŰ
GRAMM
NEWTON
NAPLEMENTE
UTCA, RÖVIDEN
ESZKIMÓK JÉGKUNYHÓJA
E
VÁLASZOLJ!
!

MEGFEJTÉS: Kérdezzük meg a mérleget anyu, hogy melyikünk eheti meg azt a tortát!

Szerelem és randizás

Randizás, találkozgatás, párkapcsolat. Akárhogy is nevezzük, a romantikus érzések általában felfűtik a 13–17 éves tiniket, beindítva ezzel a kérdések áradatát. Lehetséges valakivel randizni anélkül, hogy elveszítenénk a fejünket? Mi tesz egy kapcsolatot csodássá?

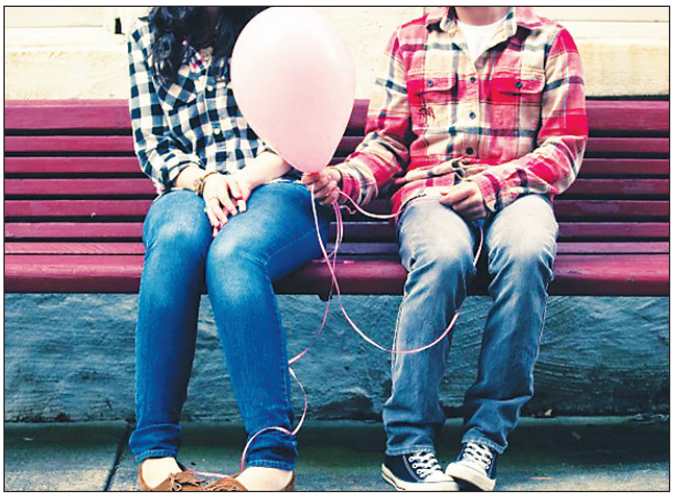

Foglalkozz magaddal, a randizás várhat!

Nincs semmi szükség a rohanásra. Néhány lányt nyomaszt, ha barátait randizni látja, ez azonban nagy hiba. Csak akkor kezdj el randizni, ha tényleg akarod is. A randizás remek lehetőséget ad, hogy fejleszd az olyan képességeidet, mint a beszédkészség, a jó döntéshozó képesség és a magabiztosság. Ahhoz viszont, hogy az erős érzelmeket is kezelni tudd, szilárd alapokra lesz szükséged. Sok lány depresszióba esik, amikor az első randi nem úgy sül el, ahogy elképzelte. Az első szakítás után pedig könnyű azt hinni, hogy már soha nem fogunk túljutni a fájdalmon. Még ha jól is érzed magad és tudod, mit akarsz, akkor is időbe telik, mire megtalálod a megfelelő srácot.

Lépj túl a kudarcokon!

A dolgok néha egyszerűen nem úgy sülnek el, ahogy azt mi elképzeltük. Ha a barátod nem azt nyújtja neked, amire szükséged van, akkor lépj tovább. A fájdalmak gyakran az irreális elvárásokból fakadnak. Most még fáj, de majd túl leszel rajta. A jó hír, hogy sok esetben a fiúknak is ugyanarra van szükségük egy kapcsolatban, mint a lányoknak. Egy felmérésben, melyben 520 diák vett részt, a lányoknak 48, a fiúknak pedig 40%-a tette a ranglista első helyére a bizalmat. Szorosan ezután következett az őszinteség.

Ne hagyatkozz a netre!

A Facebook mindent a nyilvánosság elé tár. A magánélet hiánya a szakításokat még borzalmasabbá teszi. Egy jó tanács: a párok minél hamarabb beszéljék meg egymással a facebookos és egyéb közösségi hálós szabályaikat. Nyugodtan kérd meg a barátodat, hogy ne posztoljon dolgokat rólad, beleértve a fotókat is. Ha problémája támad ezzel kapcsolatban, akkor valószínűleg nem ő a legideálisabb srác számodra.

Védd magad a kényszerűségtől!

Ha valamit kényszerből csinálsz, az nem szerelem, és nem is mondható normálisnak. Ha valaha is érezted, hogy kényszerből teszel dolgokat, akkor ez egy intő jel, hogy ideje lassítanod. Sok lány nem tud kiállni magáért. Sokkal jobb, ha jó előre tudod, mit akarsz és mit vagy hajlandó megtenni. Így nem kell a pillanat hevében döntéseket hoznod.

Adj időt a szerelemnek!

Ha szeretsz valakit, akkor az érzés lehet nagyon intenzív. Ez az igaz szerelem? Keress jeleket az érzéseidben, hogy megtudd, érett vagy éretlen szerelemről van-e szó. Az éretlen szerelem inkább rajongás. A szerelem ténye ilyenkor fontosabb számodra, mint maga a személy, akihez köthető. Az irreális elvárások is az éretlen szerelem velejárói. Az érett szerelem napról napra erősödik. Minél többet tud meg egymásról két ember, annál erősebbé válik közöttük a kötődés. Akár randizol, akár nem, légy széles látókörű, és tanulj a tapasztalataidból! A megszerzett bölcsesség hosszútávon hasznodra válik majd.

Szorongsz, amikor a legkevésbé kellene?

Egy első randi előtt bárki ideges lenne, ám ha szorongásos panaszokkal küzdünk, még ennél is nagyobb kihívást jelent az ismerkedés. A pillangók a gyomrunkban és a gyorsuló pulzus teljesen normális. Ám a szorongás nem azonos a tipikus, randevú előtti idegességgel. Előbbi tünetei sokkal erősebbek lehetnek, és a remegéstől a légszomjon át a katasztrofizálásig terjedhetnek. Persze mindig – így ez esetben is –, segíthetünk magunkon.

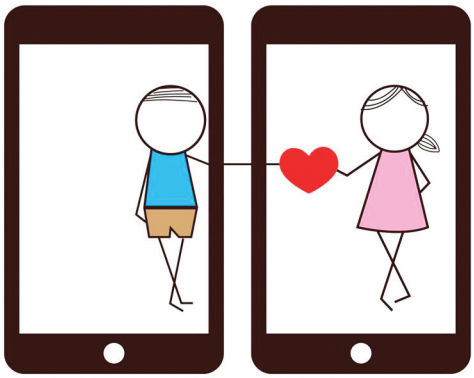

Próbáljuk el a szituációt randi előtt

Ha eljátsszuk, hogyan zajlik a randevú, mit csinálunk majd, úgy érezhetjük, hogy felkészültünk, ami segíthet csökkenteni a szorongást. Vizualizáljuk, mi történik a randevún, gondoljunk ki jó témákat a beszélgetéshez, tervezzük el, mit teszünk, ha a dolgok nem alakulnak jól.

Koncentráljunk a kényelmünkre

Ha olyan előkészületeket teszünk a randi előtt, ami a kényelmünket szolgálja, az a szorongás csökkentésének kulcsa lehet. Viseljünk olyan ruhát, ami kényelmes és magabiztossá tesz. Nem az első randin kell kipróbálni olyan stílusokat, amiket addig sosem viseltünk.

Használjuk a meditációs technikákat

A különböző meditációs technikák és légzőgyakorlatok hatékonyan csökkentik a szorongást, nemcsak a randi előtt, de alatt is. A mély légzést, légzőgyakorlatot úgy végezzük, hogy négyig számolunk magunkban minden belégzéssel, és négyig minden kilégzés alatt. Belégzésénél az orrunkon, kilégzésnél a szánkon lélegezzünk. Tartsunk szünetet. Teljesen rendben van, ha elnézést kérünk és kimegyünk a mosdóba, és ott nyugodtan végezhetjük el a légzőgyakorlatot vagy írhatunk egy gyors üzenetet a barátnak/barátnőnek néhány támogató szóért.

Kerüljük az alkoholt

Bár úgy érezhetjük, hogy ellazít, ám valójában úgy csökkentheti a gátlásainkat, ami inkább negatív irányba befolyásolhatja a randevút. (marieclaire.hu)

Latin-amerikai táncok

Az igazi latin-amerikai táncok – mint a szamba, rumba és a mambó – hazája Afrika. Jellemző rájuk, hogy kiemelt hangsúlyt kap a mozgásban a testrészek izolációja, ellentétben az európai táncokkal, ahol a mozgás a test központjából indul ki. A latin-amerikai táncok megjelenése Európában a ’20-as, illetve ’30-as évek elején volt érzékelhető, amikor a szamba 1924/25-ben, és a rumba 1931-ben először bukkant fel a báltermekben. Az áttörés csak a II. világháború után az 50-es években következett be. Mindenekelőtt a franciák voltak azok, akik a szambát, rumbát, mambót és cha-cha-chát, valamint a spanyol paso-doblet anélkül formálták meg, hogy karakterüket illetően döntően megváltoztatták volna a táncokat.

1. Szamba

Eredetileg több táncforma gyűjtőneve, melyeket az elmúlt évszázadokban az afrikai néger rabszolgák vittek magukkal Kongóból, Szudánból és Angolából új hazájukba, Brazíliába. Abban az időben ez igen népszerű táncfajta volt, melyet „Semba”-nak hívtak, ami a tipikus csípőmozgásokat jelölte. Fő hangszerei (dobok, harangok) főként afrikai eredetűek. A gyors, élénk zene ösztönözte a táncos mozgást. A párok nemcsak a továbbhaladásra ügyelnek tánc közben, hanem az ún. Bounce-mozgások életre keltésére is. Ez a mozgás a boka és a térd segítségével jön létre.

A szamba könnyedségével és gondtalanságával kivívta megérdemelt helyét a táncparketten. Jellegzetessége, hogy a párok hullámmozgással haladnak a teremben.

2. Cha-Cha-Cha

A versenytáncok latin-amerikai ágát bővíti. A tánc az afrokubán zene fejlődésének legújabb jelenségei közé tartozik, és éppúgy mint a mambó, először zenei forma volt.

Mesterségesen alkotott tánc, a Rumbának és a mambónak egy változata. Viszonylag gyors, kis teret betöltő, rendkívül ötletdús és játékos hangvételű. Megalkotója **Enrique Jorrin** egy havannai zenész, aki 1953-ban a túl gyorsan játszott mambóból – melynek nem volt igazán sikere – fejlesztette ki a lassúbb mambó-cha-cha-chát. A tiszta, világos ritmussal és a variáció gazdag, vidám figurákkal e tánc gyors áttörést hozott.

A Dirty Dancing-láz

Az amerikai filmsiker nyomán táncláz tört ki. A fiatalok leírhatatlan lelkesedéssel és szenvedéllyel kísérelték meg érvényre juttatni a Dirty-Dancing-Look-ban a mambó erotikus stílusát mind a táncparketten és a divatban.

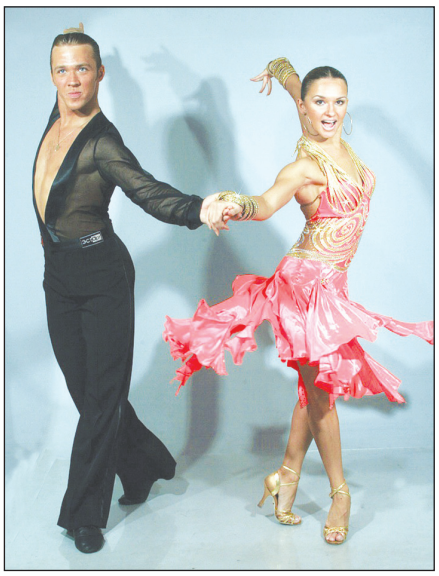

A zene gyors, szemtelen, temperamentumos, kacér és szaggatott. Érdekessége, hogy rendkívül sok diszkó zenére lehet cha-cha-chát táncolni.

3. Rumba

Több kubai páros tánc gyűjtőneve. A rumba szó már régóta ismeretes, jelentése „ünnep” vagy „tánc”. A táncban lírai mozdulatok keverednek erotikus elemekkel. Ami a zenét illeti, gazdag afrokubai ritmusok jellemzik. A táncot az erotikus játék, az izzó szerelmi versengés jellemzi. Sok figurában a nőies csábítóművészet is megmutatkozik. A nemek párbeszédében a nő ingadozik az odaadás és az elutasítás között, a férfi a vonzódás és a függetlenség között. Ennek fontos kifejezőeszközei a csípő- és medencemozgások.

3. Paso doble

Eredetét tekintve spanyol tánc, melyet a spanyol mars zenére táncolnak. Spanyolországban önmagában nem látható a táncparketten, vagy ha igen, akkor egy önállósult változatban a színpadon. A paso doble bikaviadalt ábrázol, ahol a férfi a matador szerepét ölti magára, a nő pedig a piros kendőét. A férfi és a nő együtt mozog egy képzelt bika körül, miközben flamencóelemeket és az arénabeli küzdelemre jellemző stilizált figurákat adnak elő.

A férfitől mint matadortól elvárják a csaknem elbizakodott büszkeséget, a merész elszántságot és eleganciát, a nőtől az öntudatos távolságtartást, a nagyfokú hajlékonyságot és gyorsaságot – mindezt a férfinak átengedett vezető szerep következményeként.

Mit jelent paso doble?

Kettős lépés, a sarok és a féltalp hangsúlyos lehelyezése, valamint a ritmikus haladó lépések.

4. Mambó

Kezdetben egy afrokubai zene elnevezése volt. A szó a vallási fogalomkörből származott és szent cselekedetet jelentett, azonban több nép gyülekezés és társalgás jelentésben is ismerte. A dobokat régen szent eszközöknek tekintették és úgy gondolták, hogy a mambó zene közben ezek a szent eszközök beszélgetnek egymással és az istenekkel. Ezt a poliritmikus szórakozást – azaz, hogy mindegyik zenész a saját ritmusát játszotta különböző hangfekvésben – nevezték mambónak.

Csokornyakkendő

A hagyományos öltözködést kedvelő urak frakkhoz, szmokinghoz szinte mindig csokornyakkendőt kötnek fel ma is. Nappali öltönyhöz, sportzakóhoz viszont az angol teakirály, Lipton hordott elsőnek csokornyakkendőt, ezért aztán az ilyen csokornyakkendőt sokáig Lipton-nyakkendőnek is nevezték. A hippiknek a ’60-as években nyáron még ing sem kellett a csokornyakkendőhöz. Felhúztak egy farmert vagy egy sortot, a fejükbe csaptak egy cilindert, a meztelenül maradt felsőtestük fölé meg csokornyakkendőt kötöttek, általában feketét. Tény, hogy ez nem volt valami elegáns öltözék, de hát a hippik nem is törekedtek eleganciára, csupán arra, hogy felfigyeljenek rájuk. Végül, mint oly sok bohókás ötlet, az ing nélküli nyakkendő is megragadt a módiban. A közelmúltban a lányok hordtak fekete csokornyakkendőt a dekoltált koktélruhához a meztelen nyakukban. Ami nemcsak feltűnőbb a szokásos nyakéknél, de jóval olcsóbb is. A miniszoknya és a forrónadrág hazájává lett, egykoron oly konzervatív Angliában pár évvel ezelőtt óriáspille lett a fiúk számára csokornyakkendőben a divat. Hatalmas pöttyökkel mintázott anyagból készült, de akkora volt a szárnya, hogy aki hordta, majd’ elröpült. De hát mikor röpüljön az ember, akár nyakkendőszárnyon, ha nem tini korában? Hasonló módon repülni úgysem lehet soká, mert maga a fiatalság is elszáll.

Mi az oximoron?

Az *oximoron* egymást kizáró, egymásnak ellentmondó fogalmak összekapcsolása. Gyakran vesz fel humoros, ironikus formát, illetve retorikai elemként, az ellentmondás hangsúlyozásának érdekében is használják.

Köznyelvi példák: élő halott, rettentő jó, békehaderő, objektív vélemény, virtuális valóság, savanyúcukor stb.

Az oximoron szó maga is egy oximoron: a görög okos, éles elméjű (oxus) és az ostoba, bolond (moros) egymásnak ellentmondó szavak összekapcsolásával hozták létre.

Irodalmi példák:

„Fejem fölé a csillagok jeges tüzet kavarnak” (Pilinszky János: Téli ég alatt)

„Harminchat fokos lázban égek.” (József Attila: Kései sirató)

„létentúli lét” (Tóth Árpád: Elégia egy rekettyebokorhoz)

„Ólmos pehely, fagyos láng, tiszta füst” (William Shakespeare: Rómeó és Júlia)

Sokan keverik a paradoxon és az oximoron fogalmát. Pedig a paradoxon állítások egy olyan halmaza, amelyek ellentmondásra vezetnek, vagy a józan észnek ellentmondó következtetés vonható le belőlük. Például Galilei paradoxonja: „Noha a legtöbb egész nem négyzetszám, mégis az egész számok számossága ugyanaz, mint a négyzetszámoké.” Vagy Karinthy Frigyes ismert sorai: „Nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek…” (Előszó).

Érdekességek a cseresznyéről

1. Már az ősemberek is cseresznyéztek

Régészek Ázsia- és Európa-szerte találtak cseresznyemagokat a feltárt barlangokban. Az első írásos emlék azonban időszámításunk előtt 300-ból maradt fenn. Theophrasztosz, görög szerző osztályozta a Növények Természetrajza című munkájában.

2. Római katonák terjesztették

A cseresznye része volt a római katonák fejadagjának. Ahogy járták a birodalmat és újabb területeket hódítottak meg, a maguk után hagyott magokból vad hajtások kezdtek el növekedni.

3. Több mint ezer fajta létezik

Az ezerből azonban csak nagyjából húsz fajta cseresznye kapható a piacokon.

Medvetesók

Tesóval könnyebb?

Van, hogy szeretitek egymást, van, hogy a világ másik végére kívánnátok a másikat. Testvérrel talán mégis könnyebb az élet… Vagy nem?

A Medvetesók, vagyis a We Bere Bears három nem mindennapi tesóról szól, akik nagyon különbözőek, egy dolgot kivéve, azt hogy medvék. A három főszereplő Grizzly, Panda és Jeges San Francisco mellett élnek egy barlangban, és furcsábbnál furcsább kalandokba keverednek, miközben sok új barátot szereznek és görbe tükröt mutatnak a világ történéseivel kapcsolatban. Érdekesség, hogy ezek a mackók egyszerre rendelkeznek az állati ösztöneikkel és emberi tulajdonságokkal is.

A három tesó közül Grizz a legidősebb, és ő hozza meg a legtöbb döntést, habár azok korántsem a legbölcsebbek. Mindenkivel nagyon barátságos és szeretné, hogy a tesói is jól érezzék magukat a bőrükben. Őt követi a sorban Panda, aki nagyon vágyik az emberek elismerésére, ezért nagy figyelmet fordít a közösségi médiára, bár kevésbé sikeres azzal. A legfiatalabb pedig Jeges, akit, cseppet sem kell félteni. Bár csendes és visszahúzódó, de olyan titkokat rejt hófehér szőre, amikről még a testvérei sem tudnak.

Mi az a görbe tükör?

Biztos sokan jártatok már vidámparkban vagy láttatok olyan filmet, ahol a szereplők beállnak egy tükör elé, az pedig torzítva mutatja őket, nagyon kövérnek vagy nagyon karcsúnak esetleg egy törpének.

Átvitt értelemben is használjuk ezt a kifejezést. Azok a filmek, amiknél ez az egyik alapgondolat általában a világ valamelyik hibáját veszi alapul, még inkább felnagyítja azt, hogy rámutasson egy hibára és végül megoldás keressen rá (vagy ne).

Hanyadik gyerek vagy a családban?

Egyes pszichológusok szerint nagyban befolyásolja a személyiségünket az, hogy hányadik gyerekként születünk a családba, és ezt az elméletet ki is használja ez a rajzfilm:

Az elsőszülött gyerekekről például sokszor válnak vezetőkké a tesók között, ők hozzák meg a végső döntést sok kérdésben, ami viszont nagy felelősséggel jár. Általában ők azok, akik igyekeznek, védelmezik a kisebb tesóikat. A hátránya a dolognak, hogy van, hogy nem hallgatják meg a másikat és igyekeznek főnököt játszani. Az elsőszülöttekkel általában a legszigorúbbak a szülők.

A másodszülött általában kerüli a konfliktusokat és sokszor önmagát hibáztatja, akkor is, ha nem ő volt az, aki elkövette a csínyt. Sokszor köt kompromisszumot, nyugodtabb és barátságosabb, is mint az idősebb testvére. Nem feltétlenül szeret döntéseket hozni, de igazi csapatjátékos.

A harmadik gyerek szeret a figyelem középpontjában lenni és szórakozni, semmi sem állhatja az útját, mert folyamatosan próbál lépést tartani a testvéreivel.

Az egykék általában maximalisták, lelkiismeretesek és megbízhatóak. Általában kicsit befelé fordulóbbak, de ha a bizalmába fogadnak, szívesen beszélgetnek mindenkivel. Az egykéknek általában nem kell osztozkodniuk a dolgokon, ezért sokszor ragad rájuk az a jelző, hogy önzőek, de ez általában nem igaz, egyszerűen csak nem tanulták meg, hogy azt hogyan is kell osztozkodni.

San Francisco

San Francisco, az Amerikai Egyesült Államokban található és a világ 33. legvonzóbb városa a turisták számára. Itt található például a Golden Gate híd, a Transamerica Pyramid, és az Alcatraz börtönsziget is. A város felépítésében egyszerre kapnak helyet a viktoriánus kori és modern épületek is.

Komáromi Dóra

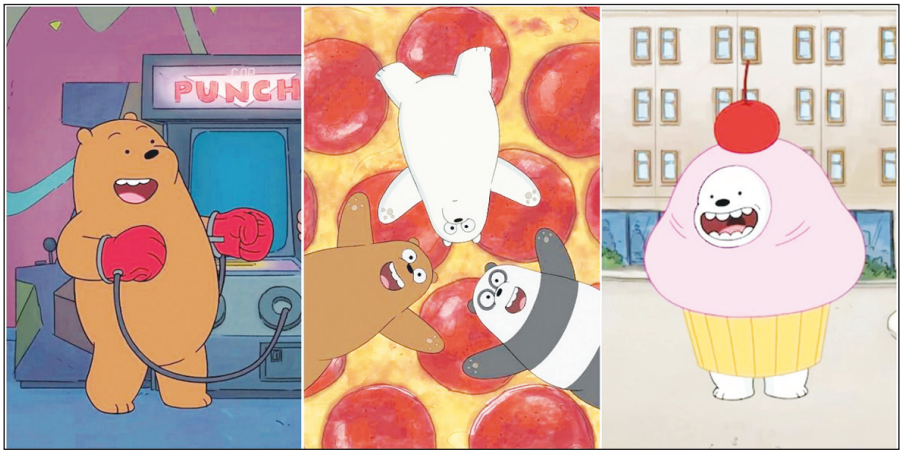

Fogalmam sincs

Egy busz nekimegy a fának.

– Hogyan történhetett meg a baj? – kérdezi a rendőr.

– Fogalmam sincs – válaszol meglepetten az autóbusz vezetője.

– Éppen ellenőriztem a jegyeket a busz legvégén, amikor a baleset történt...

A folyóban

Megszólal a telefon az autószerelő műhelyében. Egy kétségbeesett hang:

– Azonnal jöjjön kérem, az autóm nem indul.

– Mi a baj?

– Feltehetőleg víz került a karburátorba.

– Hol áll az autója?

– Körülbelül 10 méterre bent a folyóban.

Bumm és durr!

A Formula–1 versenyen megkérdezi az indító az egyik versenyzőt:

– Maga meg miért nem indul?

– Azért nem, maga túl okos, mert belelőtt a gumijaimba!

Igen!

Egy taxis összeütközött egy lovakat szállító teherautóval. Négy hét után kárpótlásért fordult a biztosítótársasághoz.

– Miért nem jelentkezett azonnal?

– Hallgasson ide! – válaszolta a taxis. – Én ott feküdtem a kocsi mellett, mozdulni sem bírtam. Akkor a rendőr megkérdi a lovakat szállító kocsi tulajdonosát: melyik ló sérült meg? Aztán lelövetésre elszállíttatta a sérült állatot. Majd hozzám fordult, és megkérdezte: maga jól van? Erre csak egy válasz volt lehetséges: IGEN!

Üzemanyaghiány

– Képzeld el, tegnap beleivott egy szúnyog a benzintartályba, háromszor körberepült a szobában, majd lezuhant.

– Megdöglött?

– Dehogyis! Elfogyott a benzinje.

A kis kételkedő

Egy kacsa a fazékban ül fenn a tűzhelyen és onnan köszön le Hápinak, a konyhába betipegő kollégának.

– Helló! Látod, milyen jó itt nekem?

Hápi válaszol:

– Kedves barátom, biztos vagy te abban, hogy téged csak fürösztenek?

Forognak?

– Baleset volt? – kérdezi a járókelő.

– Nem, csak fölborítottam a kocsit. Meg akartam győződni, hogy még forognak-e a kerekek.

Kórházi

Az operáció után a sebész érdeklődik a beteg állapotáról.

Sebész:

– Hogy érzi magát?

A műtött:

– Mintha fejbe vertek volna.

Sebész:

– Ez jogos. Tudja, szűkös a gazdasági keret, és műtét közben elfogyott az altató.

A villanyszerelő

Sebész:

– Gratulálok a bátorságához. Az operációt sikeresen állta, de a műtét előtt nagyon nyugtalan volt, dulakodott a nővérekkel, kiabált, káromkodott.

A megműtött:

– Ne csodálkozzon ezen, doktor úr, hiszen én csak a villanyt jöttem szerelni.

Fogorvosnál

Fogorvosi rendelőben a belépő nőbeteg így szól a fogorvoshoz:

– Doktor úr, borzasztóan félek! Az előttem lévő beteg nagyon ordított.

Fogász:

– Az csak véletlen volt, mert a nyelvét is befogtam a fogóba.

No, mondd már

Bokor:

– Miért olvasol te olasz újságot? Hisz nem is tudsz nyelveket!

Fehér:

– Ó, csak a hirdetéseket nézegettem.

Bokor:

– Ráadásul fejjel lefelé tartod az újságot!

Fehér:

– Mondd már. Úgysem akartam venni semmit.

Közénk való

A nagyképűségéről is híres elmegyógyász főorvos nyugdíjba megy. Kedves, megnyerő külsejű, derűs és szerény ember kerül a helyébe.

– Jaj, drága főorvos úr! Mi sokkal jobban szeretjük magát, mint az elődjét! – hízeleg neki pár nap múlva az egyik elmebeteg.

– És ugyan miért, barátom?

– Mert ön pont olyan, mintha közülünk való volna.

Forróság

Az elmegyógyintézet előtt föl-alá járkál az egyik ápolt egy gépkocsiajtóval a hátán. Megkérdezi az ápoló:

– Minek cipeli a hátán ezt az ajtót ebben az ijesztő kánikulában?

– Szükségem van rá – így a beteg.

– Tessék csak elképzelni, hogy jön majd a jó hűvös fuvallat, ha letekerem az ablakot.

Őrület

– Miért adod el a telkedet?

– Mert 175 centi magas.

– De hát honnan tudod, milyen magas a telked?

– Onnan, hogy az én magasságom 190 centi, és éppen torkig vagyok vele.

Majd ha...

Az intézetben a falakat sárgára festették, de a „lakók" lenyalták. Később kísérleteztek a pirossal is, de azzal is ugyanígy jártak. Végül megpróbálták a zöldet: az bevált, ahhoz végre nem nyúltak. A kérdésre, hogy miért nem nyalják le, ez volt a válasz:

– Megvárjuk, amíg majd megérik!

Rendes ember

Az elmeosztály egyik betege felcsap pénzhamisítónak, és sorozatban gyártja a bankjegyeket.

– Ezt azért mégsem szabadna hagyni! – véli a viziten a főorvos.

– Ugyan már! – legyint az ápoló.

– Rendes ember ez, csak nyolcvan dináros bankókat bocsát ki.

Mindent a vásárlóért

– Uram, megalapozhatja a szerencséjét, vegyen tőlem sorsjegyet.

– Köszönöm, de én nem akarok nyerni.

– Arra is van megoldás, olyan is van, amelyik nem nyer.

Találd meg az utat a csibétől a kalapig!

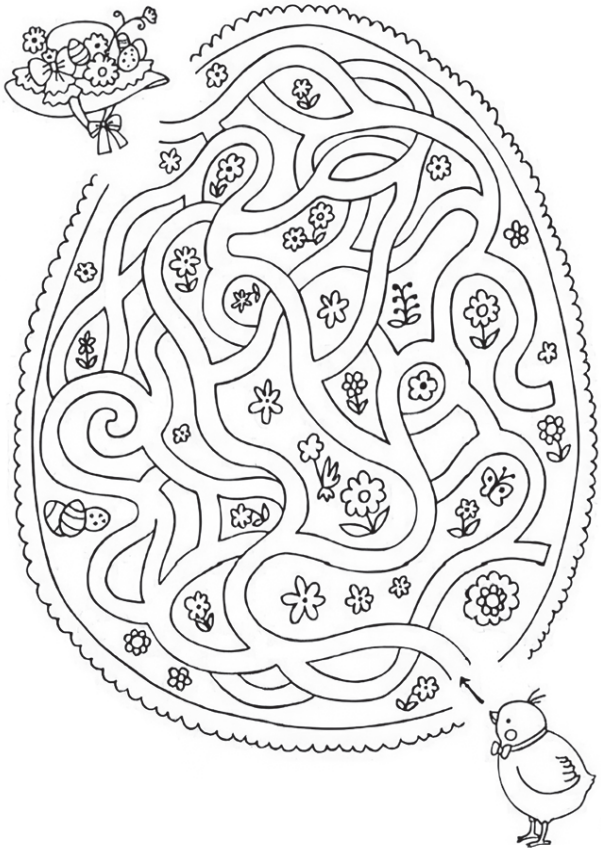

A sok madár és virág között megbújt egy pillangó, azaz egy lepke is. Keresd meg!

KVÍZ

Tudod-e?

Melyik kötődik csak a szárazföldhöz?
aszály, apály, dagály

Melyik ország himnusza a Marseillaise?
Svájc, Luxemburg, Franciaország

Melyik település nem Vajdaságban található?
Szécsány, Szelencsa/Bácsújfalu, Smederevo/Szendrő

Melyik szó hajózással kapcsolatos?
dokk, dekk, dikk

Milyen nevet kapott Vajk, miután megkeresztelték?
Sándor, József, István

Melyik gyümölcsöt károsítja a peronoszpóra?
eper, szőlő, szilva

Ez a legnagyobb méretű vonós hangszer!
brácsa, nagybőgő, cselló

Ki írta a Mama című verset?
Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila

Mikor van az év leghosszabb nappala és a legrövidebb éjszakája?
március 21., június 20., szeptember 21.

Ellentétek

Írd le az alábbi szavak ellentétét, és olvasd össze azok kezdőbetűit! Milyen szót kapsz?

a) PISZKOS – ……..
b) DAGÁLY – …….
c) SÖTÉT – ……..
d) ÉBRENLÉT – ……..
e) ÉDES – ……
f) CSEND – …….

Mi van fából?

Húzd alá a találatot!

kofa, pofa, almafa, fa, fapados, sátorfa, faburkolat, fal, fagyöngy, körtefa, tölgyfa, fapapucs, fakutya, faház, jópofa, fakanál, faeke, falábú, kapufélfa, nótafa, kapufa

Rakd helyes sorrendbe!

Az alábbi betűk nem adnak értelmes szavakat, de te segíthetsz és megfejtésül értelmes szavakat fogsz kapni!

AALPK LEEMG AASPK EELPK GIHDE ÓATU

Megfejtés:

Kvíz – aszály, Franciaország, Smederevo/Szendrő, dokk, István, szőlő, nagybőgő, József Attila, június 20.

Ellentétek – tavasz.

Mi van fából? – almafa, fa, fapados, faburkolat, körtefa, tölgyfa, fapapucs, fakutya, faház, fakanál, faeke, falábú, kapufélfa, kapufa.

Rakd helyes sorrendbe! – kalap, meleg, sapka, lepke, hideg, autó.

Kép alatt: a pillangó a bal alsó sarok tájékán, sárga színben pompázik egy pávatoll alatt.

Svetozar Marković Gimnázium Szabadka

Magyar tannyelvű szakok:
természettudományi szak (30 fő),
társadalmi–nyelvi szak (30 fő).

ГИМНАЗИЈА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ"
GIMNAZIJA „SVETOZAR MARKOVIĆ"
SVETOZAR MARKOVIĆ GIMNÁZIUM

Miért érdemes nálunk tanulni?

Felvételi követelmények:
A gimnáziumba való bejutáshoz **nem kell külön felvételi**t tenned. Eddigi **tanulmányi eredményed** és a **záróvizsgán** (kisérettségin) megszerzett pontszámod alapján nyerhetsz felvételt.

A gimnázium szilárd alapot és sokrétű tudást biztosít, így sikerrel felvételizhetsz hazai és külföldi egyetemekre is.
Többnyelvű és többkultúrájú közeg.

Kosztolányi is itt koptatta a padot!

Legyél te is szvetozáros!

További felvilágosítás:
Szűcs Emese matematika-tanárnő: +381638728415
https://www.gimnazijasubotica.edu.rs/ma/

Írjatok, jelentkezzetek!

Oldalaink nyitva állnak előttetek. Mindegyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

– Küldjetek sok-sok rajzot, fogalmazást, verset a Rügyfakadásba;
– Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a történelemmel, földrajzzal kapcsolatban;
– Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
– Adjatok tanácsot Jusztikának;
– Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, fejtörőket;
– Kutassatok és válaszoljatok nyereményjátékunkban feltett kérdésre.

Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, hogy nektek is, és nekünk is tetsszen! Várjuk jelentkezéseteket! Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az e-mail-címünk pedig a következő:

jopajtas.szerk@magyarszo.rs.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

A 18. számunk nyereménykérdésének megfejtése nem más, mint a **föld**. Ezúttal **Majoros Emma, a temerini Kókai Imre iskola, 5. osztályos tanulója** nyerte a Jó Pajtás könyvajándékát. Gratulálunk!

E heti feladványunk:

Se oldala, se feneke,
mégis megáll a víz benne.
Mi az?

A helyes választ legkésőbb **június 10-éig** küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**. A választ elküldheted a **jopajtas.szerk@magyarszo.rs** e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyar Nemzeti Tanács
Készült a Magyar Kormány támogatásával
Minisztereinökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap
Nemzeti Jelentőségű Program

5GINTERNET
brz gyors
mobilan kényelmes
jelen alcsó
stabilan megbízható
první u grodu első
TELEKNET
Call 555 765

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID 16225794

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Lektor: **Halász Csilla** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Buzás Mihály, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Major Evelin, Nagy Magdolna, Tóth Tamara** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: *www.jopajtas.com* ■ Szerkesztőségi e-mail: *jopajtas.szerk@magyarszo.rs*